

فہرہنگی سویدی - کوردی

"بریتیہ لہ فہرہنگی تہو وشانہی لہ فہرہنگہ سویدی -
کوردیہکاندا نین"

بۆدایەزانی ئۆزە جۆرەھا کتیب: سەردانی: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

لتسبيل أنواع الكتب راجع: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

پەراي دانلود کتایبای مختلف مەراجە: (مُنْقَدِي إِقْرَا النِّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للکتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

چەند وشە یەك بۆ سەر خەرمانی
فەرھەنگی سویدی - كوردی

"بریتیبە لە فەرھەنگی ئەو وشانەی لە فەرھەنگە سویدی - كوردییەكاندا نین"

فهرههنگى سویدی - کوردی
سیروان کاروانی
چاپی به کمم، چاپخانهی تریو تریک ئویزبرو
سوید، ۲۰۲۰

Svensk - kurdisk lexikon
Första trycket, Trio Tryck Örebro
Sverige – Örebro 2020

ISBN 978-91-976638-6-1

Förord

Denna svensk-kurdiska ordbok innehåller ett antal ord och uttryck som saknas i de andra ordböckerna som redan finns eller i vissa fall behöver mer förklaring.

Sirwan Karvani, Örebro 2020

گوته یه کی کورت

خوینهری هیژا! ئەم فەرهنهنگۆکه "سویدی - کوردی" یه له بهر دهستدابه، به و مانایه نییه ته وای گرفتەکان له مەپ زمانی سویدی چاره سەر بکات، بە لکۆو ته نهها مشتتیکن له سەر ئه و فەرهنهنگه "سویدی - کوردی" یانهی پیشتر له ئارادان.

تا ئیستا بیست و پینچ کتیبی سویدیم بۆ کوردی وەرگێراوه و ده زانم ئەگەر بۆ وەرگێرانی وشه یهک دامینی و ماناکه یهت به دهست نه که وێ چه ند به ئازاره، بۆیه هۆی کلۆر دهنه وه ی ئەم وشانه و ناساندنیان به خوینهری کورد ئه وه بووه، که من له ماوه ی کاری وەرگێراندایه چاوم که وتوون و بۆ لیتتیهگ پشتمیشیان ئه و فەرهنهنگانه گه راوم که تا ئیستا له "سویدی" یه وه بۆ "کوردی" هه ن، به لām مانا کوردیهه کانیانم نه دۆزیوه ته وه. له بهر ئه وه شه به پێویستم زانی کۆیان بکه مه وه تا عه و دالانی دوا ی وشه سویدیهه کانی تریش سوودیکیان لێ ببینن. پێشم وایه بۆ ئه و که سانه ی پیشتر فەرهنهنگه کانی تریان هه یه، بوونی ئەم وشانه ش له پالیاندا که لیتنیک پر بکه نه وه. له گه ل ئه وه شدا هه ولم داوه به پێی توانا له پال سۆرانییه که، زاراوه کورماجیهه که ش به کار به یتم. هیندیک له وشه کان ده شی خۆیان له دوو وشه دا ببیننه وه بۆ هه ردوو ده قه که، ئه ویش به و مه به سته یه که خوینهر زۆر بۆی سه خته وەرگێردراوی دوو وشه پیکه وه ببینیته وه.

ئیه تر به و خواسته ی له پال فەرهنهنگه گه وره کاندا، ئەم فەرهنهنگۆکه ش پازه یه ک بکات و ئه و هیژایانه ش که بۆ داها توه خه ریکی دروستکردنی فەرهنهنگیکه گه وره ی سویدی - کوردین، بتوانن وشه ی زۆر تر بخزیننه ئیو فەرهنهنگه کانیانه وه و یستی خوینهرانه ی کوردی زیاتر پێ دابین بکه ن. تیبینی: وشه کان به گۆره ی ئه لغوییه ی لاتینییه که پرێزکراون. بۆ ته وای زانیارییه کانی تر، ته ماشای فەرهنهنگه گه وره کان بکه.

A

akaciaträdet

ناوی جوړیک داری بهرز و دړکاوویه له

akvarell *akvarellen*

نافریکا هه په، ناڤا دارهک ژنه فریکا هه په

akvareller subst.

تابلوی په ننگراو به په نگی ناوی، بویه ی

al *alen alar* subst.

ناوی، تابلو

albuske *alen alar* subst.

که لای داری نالدهر، دارا سؤر

altare *altaret altaren*

نه مامه نالدهر، دوه ونی نالدهر، ده فی

altarna subst.

دارا سؤر

ambulatorisk

جوړیکی وه کوو میز وایه له که نیسه دا که

قه شه مه راسیمی نایینی لیوه ده گتپړی،

amfiteater -*teatern* –

میحراب

teatrar subst.

شپوه په که دوکتور بؤ پیوانی په ستانی

خوین به کاری ده هینن

an adv: " *av och an*"

نمایشگی نه وی له که ل شوینی ته ماشا-

که ران به ده وریدا، تیاترویا ل ده رفه .

andfådd *andfått andfådda* adj.

وهک نامرازیک له نیوان وشه کاندا ده وری

ناراسته ده بینن: " پتیش و پاش، یا خود نیره

و نه وی"

Angiotensin-II-hämmare

هه ناسکه برکن، ماندوویوون و هه ناسه دان

به توندی، هانگه مانگ کردن، بیهنه فشکبوو

ده زمانیکه بؤ سه کته و بیهیزی دل

ansåg anser *ansett*

anse(!) verb

antiloper

arbetsfält

argsint *argsint* *argsinta* adj.

arla adv.

arrangemang *arrangemanget*

arrangemang

astrakan-er

avdrags|gill -gillt -gilla adj.

avfyrar *avfyrade* *avfyrat*

avfyra(!) verb

avfärd *avfärden* *avfärder* subst.

avgnagda

avhopp *avhoppet* *avhopp*

avhoppen subst.

avskräde *avskrädet* *avskräden*

به کاردی په ستانی خوین که م ده کاته وه

1 واپوچوون، وایینین، واپالیبوون، وادانان

واته ماشاکردن، پښ واپوون، واپووابوون،

واپوانین 2 واپیرکردنه وه، باوه رکرن، دیتن

گیانله به رینکی شاخداره له شیوهی مامزه

و نه ختیک گه وره تره له نافرکا هه په

مهیدانی کارکردن

نو که سهی که زود زوو تووپه ده بیت،

قیچکه تنگ

زوو، کاتی زوو

پنکه پینان، پنکه اته، پنکه ستن؛ جموجول

جوریک میوهی سئوه

شایانی لیداشکندن، توانای لیداشکندن،

لیده رکردن

ته قه کردن به چهک، ته قانندن

سه فەر؛ ده رچوون

پننندراو وه کوو ئیسکی پننندراوه و... هتد

که سیک که گروپنیک، به رپرسیارنیتیهک یان

پارتیک جیده هیلنیت و له و شیوه په

زبل، خول و پيسایی؛ شتی تیکچوو و

subst.

B

badbralla-n-or

badkar

bagageluckan

bal *balen balar* subst.

balkan

balsam *balsamen*

balsamer subst.

bambu|käpp

banrekord

bang

bar|huvad -*huvat -huvade* adj.

بەکارنەھاتو

دەربەن قوتەي مەلوانى (كوپان)

تەشت، ھەوزى خۆشوشتن، بانىق

سندووقى پىشتەوھى ئۆتۆمبىل، شوپىنى

كۆلوبار

1 شوپىنى گەورەي سەماکردن 2 گۆلە،

گورزە، دەستەوار، بوخچەي گەورە،

بەنەي گەورە

بە ھىندىك لە ولاتانى باشورى ئەوروپا

دەگوتى

چەورىي بۆندار كە بۇ پىرچى سەر و لەش

بەكارى دەھىنن

گۆچانى لە دارحەيزەران، گالۆكەي لە

دارحەيزەران

پىكۆردى خولگە، گۆرەپانى خولگە، قىياس-

شكاندى خولگە، لە مەيداندا ھەك سوارىن

پىكۆرد ھىنانەوھ، بەرزىن پە بەدەست

خىستن، پەي بالا

لەگەل دەنگە دەنگى گەورە و زەنازەنا

دەگوتى

بىن مېزەر، بىن سەروين، بىن كۆر، سەرى

barna|sinne -sinnet-

sinnen subst.

baxa-de

ben|brott -brottet -brott –

brotten subst.

basketlag

barsk barskt barska adj.

bebor *bebodde bebott*

bebo(!) verb

bebygger *bebyggde bebyggt*

bebygg! *bebygga* verb

beck *becket* subst.

befattning *befattningen*

befattningar subst.

befolkar *befolkade befolkat*

befolka(!) verb

begravningskostym

bejakar *bejakade bejakat*

bejaka(!) verb

بن ته پله

مندالانه، تیروانینی مندالانه

1 گواستنه وه، جوولاندن، گوێزانه وه، کوچ

په کردن 2 شکاندن، تیکه ل کردن، پچراندن

شکان له ئیسکدا

تیپی باسکه "تۆپی دهست"

تووش، سهختی

لیدا زیان، تیدا زیان، ئاوه دان-کردن

دروست کردن له شوینیکدا؛ ئاوه دان-کردن

رهش و تاریک، قه ترانی، زهفتی

کار، ئه رک، ئیش؛ خزمهت؛ کارگێری

خه لکی تیدا ژیاو، ئاوه دانی

به رنگیکه له شیوه ی چاکهت و پانتۆل و

وهک کفن له بهری مردوی دهکهن

به لای بۆ شتیکی، به ئه ری وه لامدانه وه،

ددان پیدانان

benar *benade benat*

benat(!) verb

benig *benigt beniga* adj. :

" *en benig fråga*"

benägen *benäget*

benägna adj. :

" *ärfilig benägenhet*"

benägenhet

bereder *beredde berett*

bered! *bereda* verb

berikar *berikade berikat*

berika(!) verb

berättare *berättar(e)n berättare*

berättarna subst.

besjunger *besjäng besjungit*

besjung! *besjunga* verb

beskär *beskar beskurit*

beskär! *beskära* verb

bestyr

besvärjelse *besvärjelsen*

besvärjelser subst.

1 نیسک له ماسی دهرهیتان 2 شاننه کردنی

پرچ بۆ دوو لاره

1 نیسکاو، له 2 نالوز: "پرسیارنکی

نالوز"

1 ناره زوو، ههز 2 حالهت: " حالهتی

ویراسی"

نامادهیی؛ بۆ دارپشتن، بۆ ناماده کردن،

1 ناره زوو 2 حالهت

بۆ داهیتان

دهوله مه ندکەر، دانی زانیاری زیاتر بۆ

نموونه له سهه ره مان و شتی تر

1 نه و که سهی شت ده گپرتته وه،

گپه ره وه، خو شخوان 2 نووسه ر

پیدا ه لدان، ستاییش - کردنی کارنک /

شتنیک، مه تح - کردن

1 بپین 2 پیدان

خه ریک بوون، سهه پتوه گه رم

بوون، سهه رقالی، کار، نیش

پژده یان نووسینی جادوویی؛ دهه سیسه

besvärshänvisning

پرتیشاندانی چۆنیه تی و که ی و ماوه ی

شکات، ئیعتراز

besöksadress

ناونیشانی سهردان

betablockerare

دهرمانیکه بق که مکردنی مهترسیی

سهکته ی دل ه بیهیزی دل به کاردی

betecknar betecknade

مانادان، مانابه خشین، سیمبول-دان، به

betecknat beteckna(!) verb

ناویک/شتیک ناساندن، سیمادان، ناساندن

betesmark

خاکی له وه پگه، شوینی له وه پاندن

betjänar betjäna verb

1 خزمه تکردن، کارگوزاری کردن 2 ناردن

betjäna(!) verb

به پیکردن

betonar betonade betonat

1 دلنیاکردن، ته نکیدله سهرکردن

betona(!) verb

2 بهوونکردنه وه 3 نیشان کردن

betraktar betraktade

1 بینین، نیگالیکردن، ته ماشاکردن،

betraktat betrakta(!) verb

2 پیواپوون، واپاوه پوون، وادانان

betryckt betryckt betryckta adj.

دل پاوکیتی زۆر، ته نگوچه له مه ی زۆر،

ناپه جه تی، دلتهنگی

betyg betyget betygt

بهووانامه ی خویندنگه، شه هاده، به لگه نامه

betygen subst.

کارتی نمره کانی پاش تاقیکردنه وه که

خویندکار وه ریده گرن

bieffekt

کاریگه ریی لاهه کیی پۆزه تیفانه

biff biffen biffar subst.

گوشتی نهرمه ی گا

biffstek

گوشتی نهرمه و سووره وه کراوه ی گا

biljettlucka

طاقى بلیتفرۆشى، ده لاقى بلیتى لیۆه

bio

ده فرۆشن، كونی بلیتفرۆشى

biogas

1 سینه ما 2 بایۆلۆجۆ، زینده وه زرانی

bister *bistert bistra* adj.

غازیكه له میسان دروست ده كرتیت

bitter *bittert bittra* adj.

رهق، تووش، سهخت، توندوتیژ

biverkning *biverkningen*

1 تان، تفت 2 توندوتیژ، گرپ

biverkningar subst

كاریگه ری، كار تیكردنی ده رمان و له و

bjälke *bjälken bjälkar* subst

شیۆه په نارچه ته به هۆی ده رمانه وه

سه رینگه ی دار، كۆله كه ی گچكه ی براوی

bland annat

دار، قه ده داری براو كه له خانوو

blankmedel

دروستكردندا به كاری ده هیئن

blasé

له ناویاندا، له نیۆ نه وانه شدا

blaserad *blaserat*

ده رمانی بریقه داری، كه رهسته ی پۆلیش
كردن

blaserde adj.

كه مته رخه م و ناسه رنچراكیش

blidkar *blidkade blidkat*

كه مته رخه م و نا تاره زوومه ند،

blidka(!) verb

كه مده ربه ست

blodtryck

هیۆر كردنه وه، نارام كردنه وه،

blodåder

سارد كردنه وه، تووپه بوونیکی كم

په ستانی خوین، پاله په ستۆی خوین،

فشاری خوین، ته وژمی خوین

ده ماری خوین، په گی خوین

blåsare blåsar(e)n blåsar

blåsarna subst.

blåsinstrument

blåsjväder -vädret subst.

bläck|fisk -fisken -fiskar subst.

boa|orm -ormen -ormar subst.

boksynt

bolm|ört -örten subst.

bom bommen bommar subst.

bomullstuss

bonar bonade bonat

bona(!) verb

bondmoran

boning boningen

boningar subst.

موسیکژهنی که به هۆی هه ناسه وه هیندیک

ئاواز لیده ده ن وه ک لیدانی شمشال و..

که شی به با، ئاووه وای به بای

هه لکردوه وه، بارودۆخی پر له با

ئه و نامیره موسیکییانه ی به هۆی

هه ناسه وه لیده درین

جانه وه ریکی ناو زه رایه هه شت باسکی

هه یه

مارینکی ئیجگار گه وره یه و له خواروی

ئامریکا هه یه، هه ر که سێ بگری خۆی

لێ ده ئالینێ و ده یکوژێ

تیکه یشتوو، زانا، ژیر

گولیکێ زه هراویه له چه شنی

(Hyoscyamus niger)

1 به ربه ست، ده روازه، میلی ئاسن 2 گوله ی

که به ر نیشانه ناکه وێ

تۆپه له لۆکه، کلۆله لۆکه

بریقه دارکردن، ساف کردن، پۆلش کردن

به هۆی ده زمانی بریقه داره وه

خانوو، مال، شوینی ژیان، جیگه یه ک

مرووف لیبدا بژی

ژنه جووتیار

bonito

borg|mästare -mästar(e)n

mästare -mästarna

bort|skämd -skämt -

skämda adj.

boxboll

brast: "Mitt ute på sjön brast

isen"

broderar broderade broderat

brodera(!) verb

brukare

brunnslock: "för sent att lägga

brunnslocket på när barnet

fallit i"

brunst brunsten subst.

brånad

brännboll brännbollen subst.

جۆرئیکه له ماسی

سه رۆک\ به پۆیه به یری وه کوو هی شار و

شاره وانى و له وشینویه

که سێک وا راهاتیبێ که هه رچی بیهوی بۆی

بلوئ

تۆپیک که بۆکسینه ره کان بۆ لیدان

به کاری دههینن

شکان و شه قبوون له ناکاودا، زمان له

پڕیکدا: " له ناوه پاستی زه ریاچه که دا،

شه خته که شکا "

1 نه خش له شینویه دروومان وه کوو بلووز

و له و شینویه، پازاندنه وه 2 پیکه وه

نووسان، ئارایشته کردن

که لکلپوه رگر، به کاریه ر

سه یری بیر، سه یری چالاو: " درهنگه سه یری

بیره که بگری، کاتن مندا له که به ربووه

ناوی " (په ندیکه)

کاتی هه وهس و ئاره زووی جنسی لای

ئاژه لی شپرده ر، هه ز

هه وهس، هه ز، ئاره زووی، مه یل

جۆره یارییه کی تۆپ هاویشته نه به

دار لئی دهه ن و ده یهاوینن

bröllop *bröllopet bröllop*

bröllopen subst.

bröstsocker

bucklig-t

buffé el. (**Byffé**) *buffén bufféer*

subst.

bufflig

bukfetma

bulgur

bull a upp

bultar *bultade bultat bulta(!)* verb

bund-en na

burrig-a

bus *buset* subst.

busaktig

butter

به و زه ماورنده ده گوتري که له کاتي

ژن-هيناندا ده يگيپن

چلوورهي شه کر، نشاسته

قووپاو، خوار و چال ليپوو

ميژ به خواردنه وه و خوارده مه نيبی

بچووکه وه

چاوقايم، خوړپه پيشکرا، بيشهرم، په فتار

ناشپرين؛ تاواندهر، زير، دپي

قه له ويی سک، قه له ويی ورگ

بهوش، جورنگه له خوارده مه ني

ميژ چنين، ميژ پارازندنه وه، سفره پاخستن

و خواردن ريزکردن، ميژ ريکخستن

کوتان، ليداني توند به مست ياخود،

ته قه ته ق ليکردن

به ستانه وه، وه کوو به ندببون به هوی

شتيکه وه. په نديکي پيشيناني ياباني

ده لي: نه فينداريتي وه کوو به ندببون وايه.

تيکه لوييکه ل، ژاکاو

شه پاني، شه پاوی

شه پاني، دلره ق، بيپزي، متمانه پينه کراو،

هه رزه بيانه، ته پوتووشانه

دلگراو، بيپزي، بيخولق؛ دلناخوش،

butterkaka

byffé el. (**Buffé**) *buffén bufféer*

subst.

bärstol

bönder

bön|hör -hörde -hört -hör! -

höra verb

په شتیو، غه مگین؛ گرز، پووگرژ

ناوی چۆره کینکیکه "کینکی سیسته ر" یشی

پئ ده لئین، له شتیوه ی کولیچه ی پینکه وه -

نووساوه و دارچنی تئ ده که ن

میز به خواردنه وه و خوارده مه نیی

بچووکه وه

سندووقی زل که له سه ر پشتی باره به ر

داده نرا و مرۆقی تیا سوارده بوو، که راه

جووتیار، جووتکار

دووعا لئ قبولکردن، په سندکردن،

هاتنه دیی نزا

C

cirkelyta

couscous

cumbia

cypressen

پووبه ری بازنه

ساوهر، چۆریکه له خوارده مه نی

کومبیا، چۆریک له موسیکه و له بنه ره تدا

هی کۆلۆمبیبیه کانه

ناوی داریکه له گه ل سه ره تای زستاندا

سه روز ده بیته و گه لای ده زووله یی ده گریته

D

dagis

باخچه‌ی ساوایان

decennium *decenniet*

ده‌یه، سووپی ده ساله، ده سال

decennier subst.

definitiv *definitivt definitiva* adj.

بپاره، کۆتایی پیتھاتوو، له کۆل بوونه‌وه،

شتتیک بپیتته‌وه و دوایی بی

delikt

تاوانکاری، خرابه‌کاری، به‌دکاری

demens

جۆرێک نه‌خۆشیه به‌سالاچوان تووشی

ده‌بن به‌تاییه‌ت ئه‌وانه‌ی نه‌خۆشیه له‌بیر-

چوونه‌وه‌یان هه‌یه

demon *demonen*

1 شه‌یتان. 2 مێرده‌زمه، مۆته‌که، جنۆک

demoner subst.

dessert *desserten*

پاشخواردن، ئه‌وانه‌ی له‌ پاش خواردندا

desserter subst.

ده‌خوورین

detaljerad *detaljerat*

وردی، راست و دروستی؛ به‌شی تاییه‌تی

detaljerade adj.

جیاکراوه؛ به‌ش

diligens

عه‌ره‌بانه‌ی پۆست، عه‌ره‌بانه‌ی گه‌شت،

گالیسکه‌ی نه‌فه‌ر

dillar *dillade dillat dilla(!)* verb

قسه‌کردنی بی مانا، قسه‌ی پووچ، قسه‌ی

لا به‌لا

dimsyn

بینین به‌ شیوه‌ی ته‌م و مژای، چاوکز

dirigerar *dirigerade dirigerat*

dirigera(!) verb

disk

diskuskasterska

disco

dispyt *dispyten dispyter* subst

dissident

djungel *djungeln djungler* subst

djävul *djävulen* subst.

dock adv.

dold

dominerar *dominerade*

dominerat dominera(!) verb

dos *dosen doser* subst.

پیشه‌نگی کردن، پتیه‌ری کردن،

به‌پتیه‌به‌ری کردن؛ سه‌په‌رشتی کردن

پتپک؛ حاجت

دیسک‌هاویژ، یاری نه‌ستورک، یاری

خه‌پله، جوره یاریه‌که داه‌اوتشتری

سه‌ماخانه، دیسکوتیک

ناکوک، پتیکه‌هاتن، گرفت دروست-بوون،

کتشه دروست-بوون؛ ده‌مه‌قالن؛

شه‌پوه‌را، هه‌راوه‌وریا

که‌سپک که وازی له پتکخراو یاخود

پارتیکی سیاسی هینابیت و که م

یان زور هه‌لویتستی دژ بنوینیت

جه‌نگه‌ل، لیره‌وار، به دارستانی چروپ

ده‌گوتری

شه‌یتان، ئیبلیس

به‌هه‌رحال؛ له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا؛ هه‌رچه‌نده

شاراوه، په‌نهانی

سه‌په‌رشتی-کردن، فه‌رمانپه‌وایی-کردن،

سه‌رداری-کردن، سه‌رده‌ست بوون، حکوم-

کرن، ده‌سته‌لاتدار بوون

چه‌ندیتییی ده‌رمان، بر، هیند؛ ژهم، پورس،

به‌ش

drabbar *drabbade drabbat*

drabba verb

dragon *dragonen* subst.

drag|plåster *-plåstret -plåster*

plåstren subst.

drake *draken drakar* subst. :

"Det var **Drakar** som vaktade os

dramatisk *dramatiskt*

dramatiska adj.

dress *dressen dresser*

(*el. dressar*) subst.

drivor (*driva drivan drivor*

subst)

druva *druvan druvor* subst.

dråsar *dråsade dråsat dråsa*

verb: "Mannen **dråsade** i golvet

dräller *drällde drällt dräll!*

drälla verb

dräng *drängen drängar* subst.

تووش بوون، به رکه و تن، پیکان؛ لیدان

1 پیوه کی داوده رمان، پیوه کی به هارات،

گیای ده رمانی 2 سه ریان، له شکر، سوپا

که سیک که سه رنجی جه ماوه ر بۆ پیوداوی

یاخود شتیکی له و شیوه به رابکیشی

کولاره، کولاره قووشی؛ درنده، وه حش،

ده عبا: " درنده چاوه دیریان ده کردین"

هونه ری شانق؛ سه رنجی رابکیش، پرکاریگر

1 کۆت و داوین، چاکه ت و ته نووره،

2 جلویه رگ زیاتر می ژنانه

که پکه به فر، به فری گرده وه بوو،

قۆپکه به فر

تری

به ریوونه وه به سه ردا، که وتن به سه ردا:

" پیاوه که به ریووه سه رزه وی"

1 لیکه وتن، له دست دان، لیبه ریوونه وه؛

پیدا کردن، پیدا پزتن 2 جمه هاتن، ئاپزده -

به ستن، جه نجال کردن 3 هه لسووران

بریتیه له خزمه تکاری پیاو که له

مه زادا کار بکات، جووتیاری کینگه

dränker dränkte dränkt dränk!

dränka verb

dräper dräpte dräpt dräp!

dräpa verb

dubbdäck-en

dugg subst.: "Azad har inte ett
dugg ont"

dugg|regn -regnet subst.

duglig dugligt dugliga adj.

dundrar dundrade dundrat

dundra(!) verb

dunka-r

duns

duvning

dyker upp dök dykt dyk!

dyka verb

dyn dynen dyner subst:

"sanddyn"

خنکان و نقووم بوون له ناو ناو ياخود

ناره قه دا

کوشتن، له ناو بوردن

تايه ي زستانه ي ئۆتۆمبيل، هه يانه به بن

بزمار و هه شيانه بزماردار

به هه يچ شتۆه يه ک: " نازاد به هه يچ شتۆه يه ک
نازاري نييه "

نهرمه باران، ورده باران، پرۆشه کردني
باران

توانايي، قودره ت: ده سته پۆيشته ويي؛

شياوي، شايان، كه فائته

گرمه ي گوره وه کوو گرمه ي شه پۆل

زه ريا و هه وره تريشه؛ چريکاندن

هاپه و چريکه ي گوره

تريه، زريه، ده نگيکي گوره

هۆشيارى-دان، پلانکاري، مه شقکاري؛

خول، ده ور

به ده رکه وتن، په يدا بوونه وه،

ديار بوونه وه

ته پۆلکه ي لم، ته په، گردپۆلکه:

"ته پۆلکه لم"

dyngsur

dyning *dyningen*

dyningar subst.

dyrgrip *dyrgripen*

dyrgripar subst.

dyrkar *dyrkade dyrkat*

dyrka(!) verb

därav

därutav

dåd *dådet dåd dåden* subst.

dångade

dår|aktig

dår|skap

däri adv.

död|skalle -*skallen* -

skallar subst.

dömer *dömde dömt*

döm! *döma* verb

زۆر تەپپوو، وەك جل لێهاتوو، لە بەر

باران تەپپوو، لە ئاوداتەپپوو، خوساو

شەپۆلی بەهێز، هەستانەوێ شەپۆلی

بەهێز

بە هادار، بە نرخ، گران؛ گەنجینه، خەزێبه

پەرستن، خواپەرستی، ئایینداری

دوای ئهوه، له بەرئهوه، به هۆی ئهوه

له بەرئهوه

1 تاوانکاری، خراپەکاری، خەتاکاری

یاساشکێتی 2 شاکار، کاری مەزن

دنگ، دنگە ی لێو هات، وەك دنگە ی

دەنگی کاتژمێر و لەو شێوێه

دیوانه، كەسی نەخۆش و دەبەنگ

شیتێ، دیوانهیی

له وێه؛ لهو شێوێه؛ له نێو ئهوانه دا؛

لهو باره یهوه، لهو لایه نهوه

كه له سه ری مردوو

1 بپاری دادگا، حوكم دان 2 نرخاندن،

بریتییە له هەلسەنگاندنی شت

E

efterhand el. **efter hand** adv.

efterlämnar *efterlämnade*

efterlämnat efterlämna(!):

"den som **efterlämnar** en son,
Dör inte"

eftertraktar *eftertraktade*

eftertraktat eftertrakta(!) verb

eka-r

eko-t

encyklopedi *encyklopedi(e)n*

encyklopedier subst.

enhet *enheten enheter* subst.

enklav *enklaven enklaver*

subst.

ens

به‌ره به‌ره، هتواش هتواش، هه‌نگاو به

هه‌نگاو؛ پاش نه‌وه

له‌پاش به‌جیمان وه‌کوو میرات و شتی

تر: " نه‌وه‌ی کوپتگی له‌پاش به‌جیده‌مینی،

نامری" (به‌ندیکه)

داواکراو، ویستراو، خواستراو، ره‌نجدهر

به‌دواگه‌پاو؛ ئاره‌زوکراو، ته‌قه‌للاده‌ر

ده‌نگ ده‌داته‌وه؛ به‌له‌می بجووک

ده‌نگ دانه‌وه، دووباره‌ بوونه‌وه

فه‌ره‌ه‌نگی زانیاری گشتی،

پوونکردنه‌وه‌ی پاره‌وی جۇداوچۆر

1 به‌گگرتوویی، هاوپه‌یمانیتی، به‌کیتی،

هاونا‌ه‌نگی 2 به‌ش، لق، قاوش

3 نه‌ندازه، قه‌واره، پیتوانه؛ عه‌یار

به‌شیک له‌ ده‌وله‌تیک که ده‌وله‌تیک تر

له‌ ده‌وریدا بی‌ت؛ ناوچه، هه‌رم

1 هیچ، هه‌ر هیچ، زۆر نا 2 به‌شیتوه‌یه‌کی

گشتی

entonig

existens *existensen*

existenser subst.

exploatering

یه کشیوه یی، یه کجوری، خه په کی،

یه کفوری

ژیان، گوزه ران، بوون؛ بژیوی، نان-

په بیدا که ر

که لک لیوه رگرتن، به کارهیتان، سوود

لیوه رگرتن؛ دادوشین

F

fabulerar (om) *fabulerade*

fabulerat *fabulera(!)* verb

fager *fagert fagra* adj: "en

fager fasad kan dölja ett tomt

inre"

fallenhet *fallenheten* subst:

"Rebwar har **fallenhet** för

konst"

falnar *falnade falnat*

falna(!) verb: "felen börjar

frodas, när kärleken **falnar**"

famlar *famlade famlat*

1 گیزپانه وهی پر له فانتاسی 2 نه خشاندن

جوان، قوز، که شخه: "په واله تیکی جوان،

له وان به ناوه پیکیکی به تالی په نهان

داین" (په ندیکه)

1 چه زلیکردنی شتیک، ناره زوی شتیک

2 به هره، زیره کی: "پیوار به هره ی هونه ری

هه په"

به هره و کوزانه وه، به ره و دامرکانه وه: "هه له

ده که شیته وه، کاتن نه فین ده کوزیته وه"

به ده ست هه ست پیگردن، هه ستکردن به

famla(!) verb

fanjunkare fanjunkar(e)n

fanjunkare fanjunkarna

fantiserar fantiserade fantiserat

fantisera(!) verb: "Rebwar

fantiserar om ett fritt land"

fasa fasan fasor subst.

fasans|full -fullt -fulla adj.

fasar fasade fasat fasa(!) verb:

"Alla **fasade** för spöken"

fasching

faslig fasligt fasliga adj.:

"Hundensprang med en **faslig**

fart"

fason-er

fast|ställer -ställde -ställt -ställ!

ställa verb

favorit favoriten

شتيک به هۆي دهست ليدانه وه

پله يه که له سوپادا، هينديک له سه ره وه ي

چاوشه وه، ياریده دهري سوپا

خه ونبينين به شتيکه وه، تاسه ي شتيک

کردن، که سيک که زۆر ئاره زووي شتيک

بکات هه بيين: " پتيوار خه و ن به ولاتيکي

سه ره بخۆوه ده بيين"

ترس، تۆقين، به ترسه وه

ترسو تۆقي ترسناک، ئه و ديمه نه ي که

ده بيته هۆي تۆقاندن و سه له مينه وه

ئيجگار زۆر ترسان، ترسي مه زن، هه ست

به توندوتيزي کړدن يکي زۆر: " هه موويان

ئيجگار زۆر له جنۆکه که ده ترسان"

ناهه نگيکه بق منداڵ و گه تجان ساز ده دري

به سام، ترسناک؛ تۆقينه ر: " سه گه که به

سامناکييه وه غاري دا"

ئاکاري سه ير، په وشتي سه رسورپه يته ر!

بيمانا

ده سه له مينين، راده گه يه نن، راگه ياندني

جنگير

که سيک يا خود شتيک که مرۆف زياتر

favoriter subst.

feeling

fejlar *fejade fejat feja(!)* verb

fejkar *fejkade fejkat*

fejka(!) verb

fejs

fenomenal *fenomenalt*

fenomenala adj.

fia

fingerar *fingerade fingerat*

fingerar(!) verb

finger topp

fink-ar

fint folk

fiolsträng

fiskbullen

fiskespjut

fisk|mås -*måsen* -*måsar* subst.

خۆشى بوئى، شتى ھەلبەئاردە

ھەست، بە ھەست؛ بېبەزەيى، بە دەلسۆزى

خاويىن كوردنەو، پاك كوردنەو؛ مالين

ساختە كوردن، دوو پووئى - كوردن،

فئىل - كوردن، ناراستى

دە موچا، پوو خسار

1 بىن ھاوتنا، كەم وئىنە، ناياب 2 فانتاسى،

خە يالاوى 3 مەزن، نۆد كەوڤە.

ناوى جۆرە ياربيە كە بە زار دە كرىئ

(وھ كوو زارى تاوولە)

دۆزىنە وھ بە كى خە يالى وھ كە لە چىرۆك،

واپئىشاندان، وادە رخستەن، ل ھە ف ئانين

سەختە بيون

سەرى پەنجە، نووكى پەنجە

جۆرئىك بالئندەى و ردیلەى جوان و

دەنگئىكى خۆشى ھەبە

خەلكى پايە بەرز، وھ كوو پاشا و... ھتە

ژئى كە مان، تە لى كە مانچە

جۆرئىك خواردنە لە ماسى دروستى دەكەن

لە شىوھى كولچە يەك/كئىكئىك واپە

پەمى ماسىگرتن، نئىزەى ماسىگرتن،

تئىترواسك، ماسىگەرە

fisknät

fjant *fjanten* *fjantar* subst.

fjanteri

fjädrar *fjädrade* *fjädrat*

fjädra(!) verb

fjälltolta

fjäskar *fjäskade* *fjäskat*

fjäska(!) verb

flack *flackt* *flacka* adj.

fladdrar *fladdrade* *fladdrat*

fladdra verb

flaga *flagan* *flagor* subst

flagnar *flagnade* *flagnat*

flagna verb

flaxar *flaxade* *flaxat* *flaxa* verb

flinar *flinade* *flinat* *flina*(!) verb

flirt *flirten*

تۆرى ماسيگرتن

كەسى گالتە باز، گالتە چاپ، مەسقەرەچى،

سەير

قەسەئ قۇر، ھەلە قومە لەق

نەرم و كىشەتوو، نەرم و جىپ؛ دەست

بەردارىوون

گىياھە كى خۆرپسكە لە شاخەكانى باكورى

سوئد ھەپە

پىچوپە نايى، مزەمز

تەخت، بەبى چال و چۆل و كراوھ

لەكەدانى بال بە خىرايى و بە ئاسانى،

لەكەدانى بال بە نەرمى.

تەفرەفەردانى سەر پىست و لەو شىوھەپە لە

ئەنجامى سووتان و پووتانەو، تويكل

لەبىوونەو، پىست فەردان

پىست فەردان، تەفرەفەردان

بال لەكەدان، لە شەقەى بال دان

خەندە، زەردە خەندە، پىكەنەن، خەندە

كردنى نەرم

چاواچاھەى دلدارى، خەزلىكردن بە شىوھەى

flyer (även *flier*)

flygfält

flåsar *flåsade flåsat*

flåsa(!) verb

fläck *fläcken fläckar* subst.

flämtar *flämtade flämtat*

flämta(!) verb

fläng *flänget* subst.

flätar *flätade flätat fläta*(!) verb:

"Ett flätat hår"

flört el. **flirt** *flörten* subst.

flöt (*flyta, flutit*): "Anna flöt På
vattnet"

fnissar *fnissade fnissat*

fnissa(!) verb

fnittrar *fnittrade fnittrat*

دلدارى

كه سيك يان شتيك كه بفرئ

مه يدانى فرپكه

هه ناسه دان به توندى، هه ناسكه برپكى،

فوو به توندى، هانگه هانگ كردن

1 توقله، له كه، په له، ماك، خال، پنك

2 شوئینی گچكه، شوئینی دیاریکراو

هه ناسكه برپكى به توندى، هه ناسه دانى

توند

1 گه وچ، ناته واو، گه مژه، هپ، بیته قل

2 فرپكه، خیرایی، پاكه پاك، په له ئ زرد

هونینه وه، رسین، بادان، لیکنالاندن:

"برچپكى رتسراو"

حه زلیکردنى دلدارى، كهش و هه واى

دلدارى؛ چاواوهى دلدارى

پژانى شله مه نیی وه کوو ئاو و... هتد؛

كه وخته سهر ئاو، شتيك له نه نجامی

به ریبونه وه دا بگه ویتسه سهر ئاو: " ئاننا

كه وخته سهر ئاو كه "

زه رده خه نه كردن، پيكنين به سه برى،

بزه ی كه م

بزه كردن، زه رده خه نه كردن، پيكنين به

fnittra(!) verb

fnittrig-a

fnoskig

fogde: "Mannen skickade sin

fogde För att hämta kvinnan"

folkspillra

fullgott

for farit far! fara verb

fordrar fordrade fordrat

fordra(!) verb

fotbollsfält

fotogenlampa

frack (Frack/fickan) fracken

frackar subst.

fradga fradgan subst.

سه‌بری، بزه‌ی کم

زه‌رده‌خه‌ناوی، پیکه‌نیناوی

دیوانه، ناتواو، شیتانه، گه‌وج، سه‌یر،

شه‌یدا

1 رابه‌ر و رینیشانده‌ر 2 پاسه‌وان، چاودتیر؛

3 پیایوی کار پین سپتدرارو، که‌سی فه‌رمان

پتیکراو، بریتیبه له ناردنی که‌سینگ و

فه‌رمان پتیکردنی بۆ نه‌نجامدانی

کارینگ: "پیاهه‌که پاسه‌وانه‌که‌ی خۆی نارد بۆ

نه‌وه‌ی ژنه‌که بینن"

پاشماوه‌گه‌ل، پاشماوه‌ی نه‌ته‌وه

باش، چاک، خاس؛ ته‌واو باش

پۆیشتن، ده‌رچوون

داخوازی-کردن، داواکاری؛ خواست،

ناره‌زوو

مه‌یدانیی یاریی توپی پین

هیندیک چرای به نه‌وتی سه‌پی نیش ده‌که‌ن

وه‌ک فانزس و لاله و...

جلوبه‌رگی تایبته‌تیی ئاهه‌نگ، که به

نۆیری په‌نگی په‌شه "بۆ پیایوان"، کۆت و

داوین

که‌ی ده‌م و...

fraktsedel

نه سكيناس، كارتى پاره كه بۆ گواستنوه

به كارددههينئى

fraktur frakturen frakturer subst

شكان له ئىسكدا

framfusig framfusigt

بئشه رم، چاوقايم، كه سى بئشه رم و

framfusiga adj.

خۆپه پئشكه ر

framkallar framkallade

1 خوولقاندن، دروست كردن، پهيدا كردن،

framkallat framkalla(!) verb

سازدان 2 كارى فيلم شووشتنه وه

framkomlig framkomligt

ناسته نگ نه بوون له بهرده م پئشغه چوون،

framkomliga adj.

له كردن هات، شياوى بوون، ريگه ي

دهرچوون

framstupa adv.

به ره وپئش، بۆ لاي پئشه وه، ده مه وقلب

framställning framställningen

1 شيوه ي ده رپين، باس لى كردن، ليدوان

framställningar subst.

2 به ره مههينئر، دروستك ر 3 داواكارى

خستنه پئش، داخوزى

framåt adv.

1 داهااتوو، له داهااتوو، ناينده 2 بۆ

پئشه وه، به ره وپئشه وه

frangipani

جۆره دارئيكه

frans fransen fransar subst.

به ن ياخود ده زووى لئوورى وه كوو زين و

شتى تر، پئشه ي جوانى لئوورى شت

frekvens frekvensen

1 بپ، چه نديتتى، ژماره، ميقدار 2 شه بۆلى

rekvenser subst.

پادبۆ ..

frestar frestade frestat

هه لخه له تئنه ر، له خسته به ر

fresta(!) verb

frestelse *frestelsen*

frestelser subst.

fri|kyrka -*kyrkan* -

kyrkor subst.

fosterflicka .

frodas *frodades* *frodats*

frodas verb

frost *frosten* subst.

frost|grad

frustar *frustade* *frustat*

frusta(!) verb

frånvaro *frånvaron* subst.

främling *främlinge*

främlingar subst.

främlingsfientlig

främst adj.

فریوخواردن، هه‌لخه‌له‌تاندن، له‌خشته -

بردن؛ شتی سهرنجکیش

که‌نیسه‌ی تایبته که سهر به که‌نیسه‌ی

ده‌وله‌ت نییه

زپه‌چ

به‌خیرایی گه‌شه‌کردن، به‌خیرایی ته‌شه‌نه -

کردن

به‌سته‌له‌ک، پله‌ی به‌سترایی زۆد له‌زۆر

سفره‌وه

پله‌ی به‌ستر او/زۆر سفره‌وه

1 هه‌ناسه‌دانی زۆد به‌خیرایی و پهرمه‌پریم

کردن، ده‌ره‌ئانی هه‌وا به‌توندی له

ده‌مه‌وه 2 فیشکاندن

له‌وێ نه‌بوون، له‌وێ ئاماده نه‌بوون،

که‌ستیک له‌ شوپینکی تریته؛ دوری،

نه‌هاتن، نه‌ئاماده‌بوون، نه‌حازبوون

بیگانه، غریب، که‌سی نه‌ناسراو، که‌سی

بیگانه، نه‌ناس

دژه‌بیگانه، دژه‌بیانی، بریتیه له

دوژمنایه‌تی - کردنی خه‌لکانی بیانی

به‌پله‌ی یه‌که‌م، ئه‌وه‌ی له‌سهره‌تا دێ،

fuling *fulingen fulingar* subst.

fullfjädrad -*fjädrat* -

fjädrade adj.

fullkomlig *fullkomligt*

fullkomliga adj.

fullmäktige subst.

furix

fyr *fyren fyrrar* subst.

fyra subst.

fyrradningar

fyrfaldigt

fyrverkeri *fyrverkeri(e)t*

fyrverkerier subst.

fyrverkeripjäs

fåfång *fåfångt fåfånga* adj.

fåll *fållen fållar* subst. :

له پيشيانه وه، له پيشترين

ناشيرين، په زاقوورس، به مرؤف يا خود

شتي تری په زاگران ده گوتري

زؤدر پيکوپيک، زؤدر ده ستره ننگين، زؤدر کارا،

زؤدر ليژان، به توانايي

بي هله يی، ته واو، بي قسوور، کامل

نه ندام له نه نجوومه ن

ده رمانتيکي گورچيله يه

بورجتيکه پوښنکه ره وه يکي به هيژي

پيڼو به له زه ريدا دا به کاري ده هيژن و

کاري ترافيکي ناو زه ريدا ده بيني

1 چوار، ژماره چوار 2 ناگر هله لده کات

3 ته ته کردن، ته قاندين

چوارين، جوانينه وهک چوارينه ي شيعر،

پوياعيات

چوار به رابه، چوار هيژنده، چوار جار به قه د

ته لقه ته نووره ي که به ناسماندا هله لي

ده دن، ته قينه وه، ته ره قه

پارچه ي ته لقه ته نووره

بي-واتا، بي-مانا؛ بي-سوود؛ که م

ليژاري نووشتاوه و دووروي قوماش:

"Kjolfäll"

fån-e

fånig fånigt fåniga adj.: "En

fånig man"

fårskinnsmössan

få|tal -talet subst.

fäller fällde fällt fäll!

fälla verb

fäste fästet fästen

fästena subst.

följd följdén följder subst.

för all del

för all framtid

för i världen

föraktar föraktade

föraktat förakta(!) verb

förankrar förankrade förankrat

"لیواری ته نووره"

هیچو پوچی، شیتی، ده به نگی، که لحریی،
که مزه بی

که مزه، گیل، بووده له، که وج، نه فام،

حؤل، که لحر: "پیاویکی که لحر"

کلایکی که ره له چه رمی به رخ دروستی
ده که ن

ژماره یه کی که م، که مایه تی

1 که وتن، پمان، به ردانه وه 2 بریاری دادگا

له سهردان، حوکم-دان 3 گوتن، بۆچوون

ده برپین 4 رهنگ له ده ستدان، بوونه وه

1 به ستن، قایم کردن، پشتیوانی پته و

2 پهگ، پیشک، بنج، ریشه

1 نه نجام، ناکام 2 بریز

1 شایانی نییه 2 قهیدی نییه، کیشه یه ک

نییه

همیشه له داهاتوودا

جاران، له کوندا، وهختی خۆی، زه ماننی

زوو، کاتی خۆی، سه رده می کۆن

گالته بازی، گالته پیکردن، به چاری

سووکه وه ته ماشاکردن

له نگه رگرتن، له نگه رگای به ستانه وه،

örankra(!) verb

لهنگه نافیتن، ب لهنگه ری گریدان، پی

نه گریدان

förargelse förargelsen subst.

تووپه بوون، یق-لیته لسان، هه لچون،

ده مارگرژیوون

förarglig-t

1 جیگای داخ، ناخوش 2 بیزارکه،

چارسکه، شووم، وهیشوومه

förbannelse förbannelsen

نه فره تی، له عنه تی

förbannelser subst.

förbaskad förbaskat

تووپه بوونیکه که م، هه راسان-کردن

förbaskade adj.

förbinder förband förbundet

بهستن، گریدان، پیچاندن، پیچان

förbind! förbinda verb

förbinder sig

په یمان دان، سۆز دان، په چاوکردنی

سه باره ت به کاریک/فرمانیک

förbluffar förbluffade förbluffat

حه په ساو، واقورماو، سه رسوورماو،

förbluffa(!) verb

سه رسامیوو

fördubblar fördubblade

دوو هینده، ده بل، دووبه رابه،

fördubblat fördubbla(!) verb

دوونه وهنده، دوچار

fördom fördomen

لیتیگه یشتن که شتیکی له پشته وه نه بییت،

fördomar subst.

درک-پیکردن، حالیوون له مه بهست

förebild förebilden

نموونه یی، میسالی، سه ره شق؛ مؤدیل؛

förebilder subst.

شیواز

föredrar föredrog föredragit

föredra(g)! föredra(g)a

زیاتر چه زلینکردنی شتیگ وهک له یه کیتی

تر 2 خویندنه وهی شتیگ، گنپانه وهی

شتیگ، وانه گوتنه وهی شتیگ

föredöme föredömet föredömer

föredömena subst.

نمونه یی، میسالی، سه رمه شق؛ شیوازی

باش

föregår föregick föregått

föregå verb

پیش کاتی ده ستینیشانکراو، پیشتر چوون؛

شتیگ پیشتر پرویدابن

föreligger förelåg förelegat

föreligga verb

هه بوون، بوون، ههین، په دیدابوون، له گوردا

هه بوون

föremål föremålet

föremål föremålen subst.

بابهت، شتومهک، شت

föreskriver föreskrev föreskrivit

föreskriv! föreskriva verb

برپاردان، فرمان بوون، شتیگ به فرمانه وه

بنوسری

företar företog företagit

företa(g)! företa(g)a verb

به زقزی له په نگدانه وه دا به کاردی،

کاردانه وهی کاریک/شتیگ

förfaller förföll förfallit

förfalla verb

1 خرابتریوون، به دتریوون، خراب چاودیری

کردن 2 له کارکه وتن، زیاتر په وانه بوون،

شتیگ زیاتر کاری پی نه کری، تیکولیک

بوون، خه رابه، ویزان

förfasar sig

رقهه لسان له شتیگ، توپه بوون سه بارهت

به شتیگ؛ سکالا کردن له شتیگ، دادوبیداد

له شتیگ

förfluten förflutet förflutna adj.

شتی پابوررد، تیپه، شتیگ گوزه ری
کردی

förgången förgånget

شتی پابوررد، تیپه، شتیگ گوزه ری

förgångna adj.: "Dn som

کردی: "ئوهی نرخ ده داته پابورردو، لومه ی

prisar förgångna klandrar nuet"

نیستا ده کات" (په ندیکی فینلاندیه)

förhistoria förhistorien subst.

پیش میثو

förhåller förhöll förhållit

پئ-هه لستان به کاریکه وه و... شتی تر،

förhåll! **förhålla** verb

په فتارکردن

förhållningssätt

هه لویتست، ناکار؛ شیوه ی په یوه ندی،

شیوه ی پروانین

förhårliga

پیدا هه لگوتن و ستاییش-کردنی که سیک/

کاریک

förgör förgjorde förgjort förgör!

کوشتن، له ناوبردن؛ قرق کردن،

förgöra verb

قه لاجق کردن

förlamad förlamat

په ککه وتنی له باری ده ست یان لاق،

förlamade adj.

شه له لی، ده ست یان پئ مردن

förlitar sig på förlitade förlitat

باوه پ پیکردن، متمانه پیکردن

förlita(!) verb

förlopp förloppet förlopp

گه شه سندن، په ره سندنی کات؛ پرۆسه

förloppen subst.

förmaning förmaningen

ناگاداری-دان، وریایی-دان، ناگادار

förmaningar subst.

کردنه وه

förmår förmådde format

förmå(!) verb

förnämst

förolämpa

församlingshem

försmädlig försmädligt

försmädliga adj.

försprång försprånget

försprång försprången subst

försynt försynt försynta adj.:

"En försynt man"

förtjusning förtjusningen subst.

"Babyn skrattade av förtjusning"

förtjänst förtjänsten

förtjänster subst.

förtrogen med förtroget

پازی-کردن، قه ناعهت-پیکردن، قایل-

کردن، سه رنجی پابکیشی و کاریکی

پئی بکات

له پیشترین، چاکترین

سووکایه پئی پیکردن، شکاندن، ته وهین

پیکردن، نواندنی په فتاری ناشایسته،

بریندارکردن، دلشکاندن، هسته پوو-

شانندن، به نزم سه پیرکردن

شوینی گردبوونه وهی خه لکیک، هولی

ناوچه پئی بق کوبوونه وه

تووچه پئی، نیوچه وان-گرژی، هه لچووپی؛

شهره زاری

بریتیه له ماوهی نیوان که سیک و

که سیک تر که به دوایدا دئی؛ پیشکه وتنی

که سیک به سه ر که سیک تر دا

1 تاکتیک 2 ساده، پئی فیز، پئی داواکاری،

پئی خواست: "پیاویکی ساده (پئی فین)"

شادی، خوشی، شادمانی: "منداله ساواکه

له خوشیایندا پیده که نی"

قازانجی باش، ده رانه تی باش په یداکردن،

سوودی باش

نزیکترین دوست، جئی متمانه، له

förtrogna adj.

förtrolighet *förtroligheten*

subst.

förtvinar *förtvinade*

förtvinat *förtvina(!)* verb

förundra sig

Förutom

förvar *förvaret* *förvar*

förvaren subst.

förvisso adv.

förvånansvärd

förvärvar *förvärvade* *förvärvat*

förvärva(!) verb

föryngring *föryngringen* subst.

کوردەواریدا: "دەستە راستی";

راویژکاری، ریتنماییکەر

بارودۆخی دۆستایەتی، پەویەندیی

دۆستایەتی، ئەمینی، متمانەیی

سیس بوون، پەژمردەبوون، شتیک زیاتر

گەشە نەکات؛ لە ئاستیک وەستان

سەرسام دەبن، واقعی و پدەمیتن

بێجگە لە، جگە لە

هەلگرتن لە شوپینکی دُنیا، یەقین،

پاراستنی شت کە خراپ نەبێت

وەک هەموو دەزانن، لەپاستیدا

جینگە ی سەرسووڕمان، شتیک شایەنی

تێپامان بێ

پەیداکردن

نۆی-کردنەو، تازەکردنەو

G

gage gaget gage gagen subst.

مووچه، قهره بووکردنه و هی کار، دهرامهت،

هه قده ست، پاره دان

gallra

بزارکردن

gast

1 ده ریاوان، که شتیبه وان 2 تارمایی،

جنزکه، سامونکه

gasta-de

1 هاوارکردن به هنگی به رز، قیراندن،

شیپه شیپکردن، نهره نه پکردن 2 کرینکاری

که شتی، ده ریاوان، که شتیبه وان

ge akt på

ئاگالتیوون، سه رنج-دان

ge bort

به خشین، پیدان

geggig geggigt geggiga adj.

شتی لینجاوی، شتی لبقاوی، شتیگ نقد

نرم و لیقن بئ، هه ویری

gehör gehöret subst.

هوشیاری گوی-گرتن، به ناگایی

gen|gångare -gångar(e)n -

تارمایی، جنزکه

gångare -gångarna

gengåva

خه لات، دستودیاری

genomskinlig genomskinligt

لیوه دیار، لیوه پوون، لیوه ناشکرا،

genomskinliga adj.

شتیگ پووناکیدر بیت، پزشنایی لیوه

genomträngande adj.

gentle|man -mannen -män

männ subst.

ger sig av *gav gett* (el. *givit*)

ge(!) verb

ger sig gav gett (el. *givit*)

ge(!) verb

ger sig på *gav gett* (el. *givit*)

ge(!) verb

gestalt

gifter|mål -målet -mål

målen subst.

gill gillt gilla adj.

giltig giltigt giltiga adj.

girlanger

gissel gisslet gissel

بیټ، بریقدهر

توندوتیژ، بهیژ، شتی که خوی به هم مو
شوینکی عاسیدا بکات وه کوو با و بۆن و...

پیاوی پیزدار و به که سایه تی، پیاوماقوول،

پیاوی گران

پویشتن، وازهینان، دوورکه وتنه وه،

خۆ دوورخستنه وه

خۆبه دهسته وه دان، ته سلیم بوون

هیرش - کردن، هه له مه ت بردن

1 وینه، نیگار. 2 شیوه، دیمه ن، فورم

3 له ش. 4 شوینه وار 3 گه س

ژن و میژدایه تی، هاوسه ری تی

یاسایی، گونجان

یاسایی، ده ستوری، موخته بهر، به کاردی،

به که لک دی

وهک شریتیکی ره نگاوپه نگ وایه و له

جه ژنی کریستمه سدا به دارسنه و بهر و

شوینه کانی تردا هه لیده واسن

دهرده سه ری بی به ناژار، نی شی سی سه خت

gisslen subst.

glad|lynt - lynt -lynta adj.

glasblåsare

glipa-de

glittrande

glopp

glufsar *glufsade glufsat*

glufsa(!) verb

glutta-de

glädjestrålande

gläfsar *gläfste gläfst*

gläfsa verb

glänta *gläntan gläntor* subst.

glöder *glödde glött glöda* verb

که سبک که همیشه دلی خوش و به

هوهس بن، هه ردهم دلشاد و گهش

نه وانه ی له کارگه ی توانه وه ی شووشه دا

کارده کن

کرانه وه، بۆشایی، له قی، درز، که لێن،

قه لیش

تیشکئامیز، بریسکاری، په ونه قاوی

مانه وه یاخود دادانی به فر و باران

به یه که وه

خواردنی شت به چاوی برسییه وه، به

چلئسییه وه

به دزییه وه نیگاکردن، له ژۆر چاره وه و به

نهینی پوواین

له خۆشیدا گه شان وه، له خۆشیدا شهوق

دانه وه، ئیجگار دلخۆش، زۆر شاد و

به خنده

سه گره پینیکی که م، یاخود وه رین له

شپوه ی سه گیک

ده روزه یه کی که می کراره له دارساندا،

ترازانیکی که م؛ درز، کون

بریتییه له و شتانه ی که گه رمی و

gnata

gnuggar gnuggade gnuggat

gnugga(!) verb

gol se gal

golvlampa

gosa-de

gosedjur

graciös graciöst graciösa adj.:

"Flickan dansade **graciöst**"

gramse

granit graniten graniter subst

granna

granskar granskade granskat

پژشنا بیان لښ په یدا ده بڼ، به لام به بڼ

دوکه ل و ناگر وه کوو: گږ/بریسکه ی

(پوښت، ناسن و...)، سووربوونه وه،

سوورکراوه وه کوو ناسن

به هانه، وه پړه س-که ر، چه نه دان، چه لته -

دان؛ سه رزه نشت-که ر

1 هه لگلو فین، لیخشانندی شت له یه کتری،

سوون، ساوین؛ له یه کدان 2 وانه خویندن،

ده رس-خویندن

قوو قانندن

گلژی ته رزی که له جیاتیی هه لواسین

له سه ر زه ویی ناو ژووردا دایده نین

نازکردن، نواندنی میهره بانی، خنده ی

نواندنی خو شحالی، زه رده خه نه کردن

ناژه لی نه رمژکه ی وه ک نه وه ی مندالان

یاریی پی ده کن، ورچوکه

1 رینکوپیک، شوخو شنگ 2 نه رم و سووک:

"کچه که نه رم و سووک سه مای ده کرد"

تووپه، هه لچوو؛ هه راسان؛ شهرم، ته ریق

به ری میتال؛ به رده شاخ

جوان، شاکار، قشت

1 لپروانین، لپتوژیننه وه. 2 هه لسه نگانندن،

granska(!) verb

greenpeace

grinar grinade grinat

grina(!) verb

grotesk groteskt groteska adj.

grubblar grubblade grubblat

grubbla(!) verb

grumlig grumligt grumlige adj.

grundlig grundligt grundliga adj

grund|läggande adj.

grässtrå

grät (gråt-er gråt *gråt!* *Gråta*

verb): "Kvinnan **grät**"

gröda grödan grödor subst.

grövre

guldstycke

نیجگار ورد دیقه تدان. 3 پشکنین

ریخخراوی نیونه ته وه یی ژینگه پاریز

1 پیکه نین/اوی، خه نینه وه؛ گرژینه وه،

شتیک له نیوان پیکه نین و خه ننده دا،

2 گریان، گله یی، بۆله بۆل 3 سر-

سوورانندن و له قاننده وه

نا به جی، نا په وا، ناماقوول، زقر سه یرو

سه مه ره، عه جبه، نامه نتقی

بیرکردنه وه به قوولی، تیرامانیکي چپ،

بیرکردنه وه یه کی شه یدایی

خلناوی، نا پوون

وردودروستی، پیکوپیکي، چاکي، به خیر،

بشیه تیمام

بناغه یی، بنچینه یی، پایه دانان؛ بنگه می،

نه ساسی، شتی سه ره کی؛ گرنگترین،

سه رتا، ریشه

تاله گژوگیا، تاله چیمه ن، تاله پووش

گریان، فرمیسک رشتن، پوندک رشتن:

"زنه که گریا"

دانه ویله، ده غل و دان؛ دهنک

قه له وتر، به گورتر

پارچه زئیر

gumpa

guppar guppade guppat

guppa(!) verb

gympa

gympadojor

gäll gällt gälla adj): ""med gäll

röst"

gästfri gästfritt gästfria adj.

gör om gjorde gjort gör!

göra verb

göra skäl för

ناوی خواردنیکی سامییه‌کانه له سوید له

گژوگیا دروستی ده‌که‌ن

هه‌لبه‌زینه‌وه، له‌رینه‌وه، له‌رزینه‌وه

ژیمناستیک، وه‌رزش کردن

که‌وشی وه‌رزش، پیلایوی وه‌رزش

توندوتیژ، به‌هیز، به توندی: "به ده‌نگی

تونده‌وه"

میواندۆست، پیزنان له میوان

1 گۆرین، گۆرپانکاری، ئالوگۆرپکردن

2 سه‌رله‌نوێ ده‌ست پێکردنه‌وه، جارێکی

تر هه‌مان کار کردن

شایان بوون به شتیک، موسته‌حه‌ق بوون

H

hajk-a: "Scouterna brukar ha ha

Grottor"

Hallucination

که‌پانی دوو‌دو‌دریژ به‌پێ له دوا‌ی شتیک

له‌ناو (چیا یاخود نه‌شکه‌وتان) و،

مانه‌وه له‌ویدا، بۆ نمونه پشکنه‌ران نه‌م

کاره ده‌که‌ن: "پشکنه‌ران له‌ناو نه‌شکه‌وتان

ده‌که‌پین"

تووشی به‌هه‌له‌ حالیبوون و خراب بینین،

hals|grop -gropen -gropar

subst.

halvdunkl

halvstor

hand|bok -boken -böcker

subst.

hand|full subst.

handlare

handledning

handsfacket

handskas med handskades

handskats handskas(!) verb

harklar sig harklade harklat

harkla(!) verb

hasar hasade hasat hasa(!)

نه و مرزفانه ده گرتته وه که له نه نجامی

بۆ نمونه بۆنکردنی که تیره ی به هیزدا

تووش ده بن، نه وان شتی وا ده بینن که له

راستیدا بوونی نییه، (پیشکه و پیشکه)

چالی گهردن، چالایی گهردن

نیوه تاریک، نیوه پروون

نیوه گه وره، نیه مه راش

کتیبی پینوینی، کتیبی خویندن، کتیبی

په روه رده

پر به ده ست، شتیک که م بن و ته نها له ناو

ده ستدا جینگه ی بیته وه، به قه ده ر مستیک

بازرگان

پینماییده ر، کومه ککه ر، پینیشانده ر،

فیرکه ر، نامۆزگاریکه ر، پینوینیکه ر

چه که جه ی ئۆتۆمۆبیل، ده شبوولی

ئۆتۆمۆبیل، لۆده

په فتارله گه ل-کردن، کارلیکردن، کارتیدا-

کردن، مامه له له گه لدا-کردن

قورگ خاوین کردنه وه، گه روو خاوین-

کردنه وه کلۆخین

خۆخزاندن، خۆخلیسکاندن، خۆخشان:

verb : "Gumman **hasar** sig

fram över golvet"

hasp

havartiost

havregrynsgröt

hejd subst.

hejdlös

helgongloria-n

helhet *helheten* subst.

helig *heligt heliga* adj.

helt enkelt

helt och hållet

hemadress

hem|faller -föll -fallit -falla verb

"پیره ژنه که به سهر زهویی ناو ژوره که دا خوی

ده خرتین"

قولاپ، گیره

جۆریک په نیری به له زه تی دانمارکیه

هیندیک چه وره

جۆره په لوله یه که له ئاردی جۆ دوست

ده گری

شتی سنووردار، سنوور بۆ دانان،

پئی لینگرتن

بئی سنوور، دهره وهی ئه اندازه، وه کوو

گریانی بئی سنوور

پووناکاییی چرا و شتی تره به شه وان له

ده وری سه ری که سه پیروزه کاندایه ونه ق

ده داته وه

سه راپا، ته واو، ته واو ته

شت و شوینی پیروزه وه کوو په یوه ست به

ئایینه وه، پیروزنی خاک

به ته واو ته، ته واو ته واو

ته واو، سه راپا

ناونیشانی ماله وه

ئوهی به کاریکی نیگه تیغانه وه خه ریک

ده بییت

hem|trevlig -trevligt –
trevliga adj. : "ett hemtrevligt
rum"

herregud

hetsig hetsigt hetsiga adj.

hibiskus hibiskus

hibiskusar subst.

hjulbent

hjärtefröjd

hjärtslag

hjärtsvik

holk holken holkar subst.

hopklämd

hornvipera

خۆش، دلگیر، بریتیبه له شوین/شتی
پێخۆش-بوون: "زۆریکی خۆش"

ئەي خودایه، خودایه گیان، خوداگیان
تووپه و هه لچوو، هه لسوکه وتی گرزانه و
توندانه

گولی دهوه نیکه

لاقی خواروختیج، گیتی، که چ و خوار
شادیی زلری دڵ، خۆشییەکی گه وره ی دڵ،
دلخۆشی، دلشادی

وهستانی دڵ، سه کته ی دڵ، زه ریه ی دڵ
له ئەنجامی هه والی ناخۆش

که مه یزیی دڵ، بێتواناییی دڵ، لاوازیی دڵ
له ئەنجامی نه خۆشیدا

1 خانوچکه ی گچکه ی بالنده، هیلینی به دار
دروستکراو بۆ بالنده 2 ته نه که /سه تلی
باریک و قوول که باتریی کۆنه ی تیدا کۆ-
ده که نه وه، قووتووی گول 3 کیف، که په ک
قوپانه سه ریه کتر، په ستانه سه ریه کتری
وهک ئۆتۆمبیل له کاتی پێکداداندا
چۆره ماریکی شاخدار ی پێ ده لێن که زۆر

hu

huk subst. : "sitte på huk"

huligan-er

hulka-r

hully gully

hummersås

husläkare

husvägg

huttrar *huttrade huttrat*

huttra(!) verb

huvud|sak -saken -saker

subst.

ژارابییه و ئافریکا ههیه نزیکهی 80 سم

دهبیت، له سهرووی چاویهوه دوو

بهرزۆکهی پێوهیه له شاخ ده چن

ئۆه، ئۆف، ئۆیش

دانیشتن لهسهه پارێنه: "لهسهه چنچک

دانیشتن، لهسهه پارێنهی پێ دانیشتن"

بهشهپوشۆپ، شهپاوی، بهشهپهشق،

بهگێچه! پیگر

گریان، هه نسک دان، لوشکه لوشک؛

مشه مش کردن، هه ناسه ی توند

جۆرێک یارییه له شیوهی چهرخ و فهلهک

خه لکی سواری ده بن

شۆریای قهزالی جۆبه، جۆره قهزالیکی

دریژکولهیه

پزیشکی خێزان، بریتیه له و پزیشکهی له

ناوهندی تهندروستی داده نیشیت و نه خۆش

هه هه موو جارێ ده چیته لای هه مان پزیشک

دیواری خانوو/ته لار

له سهههه له رزین، له رانهوه

شتی سهههه کی، شتی بنچینهیی، باغهیی؛

شتی گرنگ

huvudämne

hyper

hypertoni

hypnotisera

hysa aktning för

hårgele

hårknippe

hårresande adj.: "En

hårresande historia"

häll hällen hällar subst.

häller hällde hällt häll! hälla verb

häng|matta -mattan-

mattor subst.

Härjedalen

härs och tvärs

بابه تی سه ره کی، باسی سه ره کی

نَیجگار زۆر، زۆر زۆر، توند په وانه، زۆر یکی

بئ-سنوور

به زبویه وهی په ستانی خوین، به زبوی

ته وژمی خوین، فشاری خوین

خه واندنی مووگناتیسسی، خستنه خه و،

خه واندن، خه وپه پهنان، بهنج کردن

پیزگرتن له، قه درگرتن له

جهایی پرچ، ژله ی پرچ، ژلی که قژی پی

چه و ده که ن

باقه پرچ، گورزه پرچ، چه پک، به سته ک؛

نالۆسکار

زۆر ترسناک، زۆر تۆقینه ر: "چیرۆکیکی

زۆر ترسناک"

به ردی گه وده ی داتاشراو؛ چاوی ته باخ،

هیته ر

پهشتن، په وکردن، تیگردن، تیپهشتن

پارچه قوماش یا خود تۆپی زیر که بق

حه سانه وه هه لیده واسن

هه ریعیکه له ولاتی سوید

لیزه و له وئ، ئیره و ئه وئ، ئه مبه ر و

ئه و به ر

härsken *härsket härskna* adj.

hässjor

hästsvans

hätta *hättan hättor* subst.

häxa *häxan häxor* subst.

högländ

höglätt

högg

hör *hörde hört hör! höra* verb

hör efter *hörde hört hör!*

höra verb

höskrinda

هه راسان؛ شهرم، ته ريق

شتيکه له دار و له کوندا و کاتي درويته،

پووشه که يان داناوه بق وشک کردنه وه

گرده کزي شتي ورد بق نمونه له

بربره کاني پشتدا

1 جوزه کلاويکه 2 قاوغ، کلاوي به رکري

لاي دهره وي شرينقه و له و شيوه يه

پيره ژنه جادوگر ي په زاقورس، مۆته که،

ميرده زمه

شوينه به رزه کان، به رزايي

ده شتايي به رز، به رزه ده شت، ته ختايي

به رزه کان

ده ستي پي کرد

1 رنه فتن، گوي لييون، بيستن 2 سه ر به،

عايد، په يوه ست به

پرسيار کردن، گوي لن گرتنيک

عه ره بانه پووش؛ وه کور شهرغه وايه،

په رزين

i alla avseende

i alla fall

i gång el. igång adv.

i synnerhet

i så fall

i vanliga fall

i varje fall

i vissa fall

idel adj.

lfall

lfatt el. I fatt adv. : "Hinna ifatt"

igenvuxen

lkapp el. I kapp adv. : "Springa

ikapp bussen"

له هه موو پوهیه که وه

به هه رحال

له کاردا بوون، دهست به کاربوون، له ئیشدا

بوون، له گه پاندا بوون

به تایبه تی، به شیوه یه کی تایبه ت

که وایوو، که وایه، جا که وایه

له حاله تی ئاساییدا

به هه ر جۆریک بی، به هه ر شیوه یه ک

بی

له هیندیگ حاله تدا

ته نها، به ته نها، هه ر

ئه گه ر، نه وه ک:

دهوری فرمان/کردار ده بیینی: "گه یشتن بۆ

شوئینیک به هۆی (پۆیشتن یا خود پاکردن)"

سه ره نوئی گه شه سه ندوو، دووباره گه شه -

کردوو، پینگه یشتوو

دهوری فرمان/کردار ده بیینی: (گه یشتن بۆ

شوئینیک به هۆی پۆیشتن یا خود پاکردن):

Illmarig

"پاکردن یو گه یشتن به پاسه که"

فیتلباز، فیتلوی، تهره دهر، که سی

مه لخاله تینر

imbecill

که رچ، که مزه، گیل، ده به نگ، که لحق،

بیته قل

immun *immunt immuna* adj.

کارتینه کردوو، که سیک که به هیچ جوریک

کاری تی نه کرئ، به رگریکه له نه خوشی

و درم و له و شیوه یه

impulsiv *impulsivt*

خوی، له خۆوه، خۆپهس

impulsiva adj.

inbillning *inbillningen*

گومان و به دحالییوون، بیرۆکه یا خود

inbillningar subst.

خه یالی مه له

indignerad *indignerat*

مه لچوون، توپه بی، گزی

indignerade adj.

infall *infallet infall*

که لاله، پلان

infallen subst.

ingen orsak

پیتویست به سوپاس نییه

injicerar *injicerade injicerat*

شرینقه لیدان، دهرزی - لیدان

injicera(!) verb

Inkubationstid

ماوهی مانه وهی میکروبی نه خوشی

inlagd

پاکشا، خه واندن، ناوونوس - کردن و

هیشتنه ره له نه خوشخانه و..

inombords

inriktning *inriktningen* subst.

inrotad *inrotat inrotade* adj.

inslag *inslaget inslag*

inslagen subst.

inspirerar *inspirerade*

inspirerat inspirera(!) verb

inställning *inställningen*

inställningar subst.

intakt *intakt intakta* adj.

inte gå av för hackor

internat *internatet internat*

internaten subst.

intet pron.

intim *intimt intima* adj.

introduktion *introduktionen*

introduktioner subst.

له ناوه وه دا، له ناوه پۆكدا

ئاراسته به مه بهستی كاریك، ئامانجی

كاریك؛ ههنگاو به رهو كاریك

شتیک سهخت بێت لادانی یا خود

دوورخستنه وه ی

كه رهسته ی پێكهێنهری شتیك، پارچه ی

بهش

كارله سه ركردن، كارتێكردن، شتیك

كارێگه ریبی له سه ر شتیکی تر هه بێت؛

سرووش وه رگرتن؛ هان دان

1 بۆچوون، بیروو 2 پێكخستن، پاست-

كردنه وه، ته نزم-كردن، تایم-دان

خراب نه بوو، پڕنه بوو، تێك نه چوو

زۆر بێ-مانا نییه، زۆر خراب نییه، هێنده

بێ نه همیهت نییه

ناوه کی، زیاتر به خوێندنه گی ده گوتری

كه خوێندكاران تێیدا ده مێنه وه و لێیدا

ده ژین، به شی ناوه وه

هیچ، هیچ شتیك

په یوه ندیی زۆر نزیک و جێگه ی متمانه

1 پێناساندن، ئاشنا بیدان، شاره زاكردن،

ناساندن، پێشكهش-كردن، بۆهێتانه كایه،

intuition intuitionen

intuitioner subst.

inventera

inviger invigde invigt invig!

inviga verb

irrar irrade irrat irra(!) verb

is|kall -kallt -kalla adj.

isvidderna

دائاسین، دیباچه، ناگاهداری ل سهر دان،

2خستنه پوو (بؤ فروشتن له بازار)، خستنه

پیش چاو، دهرخستن بازارپئ، پیشکەش

بازارپئ کرن

توانای باش له تیگه‌یشتن و حالیبون

به‌بئ ئه‌وه‌ی ته‌واوی فاكته‌ره‌كان له‌به‌ر-

ده‌ستداین، پیشببینیکردنی خیرا، مه‌زه‌نده‌چر

پیداچوونه‌وه و هه‌لسه‌نگاندن، مه‌زه‌نده -

کردن بؤ ئه‌نجامدانی ئه‌رکیک، پشکنین،

تیروانین، کۆنترۆل-کردن

1 ده‌سپیکردن، کردنه‌وه، سه‌ره‌تا کردنه‌وه

شتیک، به‌ستن، پیرۆزکردن 2 که‌سیک به

ئهمین له‌قه‌له‌م دان، به‌ متمانه‌کردن

گه‌ران به‌ده‌وووبه‌ردا به‌بئ نه‌خشه، بئ

به‌رنامه

شه‌ختاوی، به‌فراو، زۆر سارد

ناوچه شاخاوییه‌کان، ئه‌و شوینانه‌ی

هه‌میشه به‌فریان لێیه

J

jackpot(t) *jakpot(t)en*

jakpot(t)er subst.

jag kommer på sekunder

jisses

jocote

jodá

John

Jojk

jonglerar *jonglerade jonglerat*

jonglera(!) verb

julmust

Jämgod

jämnvarm

jätte *jätten jättar* subst.

به‌رزترین بره و له یاریدا، به‌رزترین

سه‌رکه‌وتن له یاریدا

من به‌کسه‌ر دیم، من ده‌ستبه‌جین دیم

یه‌سووس، یا عیسا، یا خوا، ئه‌ی خوا

جۆره‌ دارێکی به‌رداره و گه‌لایه‌کی ترش/

مزی هه‌یه

ئه‌دی چۆن، به‌لێن، به‌دی چۆن

به‌دوادا به‌وشیوه‌یه‌ کردن، ناوی جۆره

یارییه‌کی سویدییه

به‌ جۆره‌ موسیکی کولتوری کۆنی

سامیه‌کان ده‌گوتی له سوید

له‌ هونه‌ری جانبازی (سپرکوس) دا به‌کار

ده‌بری له‌ توپ فریدان و..

خۆشای جه‌ژنی کریسمه‌س، شه‌ربه‌تیگه

له‌ جه‌ژنی کریسمه‌سدا ده‌یخۆنه‌وه

هاوشان، په‌کسان، شتیگ به‌ به‌راوردکردن

هاوسه‌نگ بێن، هاوکوف

خوینگه‌رم

زل، زه‌به‌لاح، دیو

jätte|lik -*likt* -*lika* adj.

K

kaffeskörden

kal|hugger -*högg* -*huggit* –

hugg! *hugga* verb

kalibrera

kalk *kalken* subst.

kal|svett -*svetten* subst.

kam *kammen* *kammar*

subst. : "Jag **bergskammar**"

kamelhjord

kammar|musik -*musiken* subst.

kattdjur

Kisar *kisade* *kisat* *kisa(!)* verb

Klamrar *klamrade* *klamrat*

klamra(!) verb: "Jag **klamrade**

به شتيك ده گوتري كه زور گوره و

له شيوه ي ديو وايي

پنينه وه ي قاوه، درويته ي قاوه

هه موو درهخت برينه وه

تاقيكردنه وه، هه لسه نگاندن، هاوسه نگ كردن

ئوكسيدي كالسيم يا خود هابدرئوكسيدي

كالسيم، كسل

ئاره قه كردن له نه نجامي نيگه رانيه كي

ئيجگار زوردا، ئاره قه كردن له نه نجامي

په ئاره به كي زوردا.

1 شانه، شه 2 پوپنه، وهك پوپنه ي

كه له شير ٢ پئچكه ي دريز و باريك و تيز،

دهره: "دهره و پئچكه ي شاخ"

په وه حوشتر

موسيكي كلاسيكي بؤ هينديك ناميري

موسيكي گچكه

گيانله به راني درنده ي له جوري پلينگ و هي تر

به تيله ي چاو ته ماشا كردن

خوپيوه گرتن. خوپيدا شوپر كردنه وه،

خوپيدا هه لواسين: "من خوم توند به

mig fast vid träden"

Kan

kartell *kartellen karteller* subst.

kava

kavitet

kick *kicken kickar* subst.

kilar *kilade kilat kila(!)* verb

kila-nde

kill-a-de

kinkig *kinkigt kinkiga* adj.

kippa-nde

klafsa

klampar *klampade klampat*

klampa(!) verb

klamrar sig fast *klamrade*

klamrat klamra(!) verb

klenod *klenoden*

داره که وه گرت"

توانین؛ له وانه یه

کۆشیرکەت، پەیماننامە ی ھاوکاری، پینکە وه

بوونی کۆمه لیک کۆمپانیا، به یه که وه بوون

1 ناوی جۆره داریکه 2 جوله ی به

کاگۆلکێ، خشپه

کون، چالی گچکه

1 تێروانینیکی که م، چاوترووکانیک، دیکه تیک

2 شەق، له قە 3 هاندان، جۆشدان

راکردن، خێرا خۆدوورخستنه وه، کلک

خستنه سه ر پشت

راکردن، په له کردن، خێراویشتن به پێدا

ختووکه، ختکه، ختخته، قردیلان

1 به نووزه نووز، به کووزانه وه 2 سهخت،

وه ک پرسبیری سهخت

به رنوزم بق نموونی کۆکه ی به رنوزم

هه را، یاریی چروپپی مندالان

هه نگاوانان به توندی و هه راوهۆریاوه،

شه قاوهاویشتنی پر له دهنگ

گیربوون، له ترسانا خۆپێوه گرتن

به نرخ، به به ها، گران؛ خه زینه، گه نجینه

klenoder subst.

klev se **kliver**

klibbig *klibbigt klibbiga* adj.

klirrar *klirrade klirrat*

klirra verb

kliver *klev klivit kliv!*

kliva verb

klotter *klottret* subst.

Klutt- ar

klämtar *klämtade klämtat*

klämta verb

knall och fall

knattrar *knattrade knattrat*

knattra verb

knivudd

knopp *knoppen knoppar* subst.

knota *knotan knotor* subst.

Knubbig *knubbigt knubbiga* adj

بڑ مانای ٹہم وشہیہ تہ ماشای (**kliver**)

بکہ

شتیک کہ دہورنکی نہ رمی ہہ بن و بہ

ناسانی گیر بیت؛ کہ پک

دہنگی وہک شووشہ بہ شووشہ کہوتن و

وردبوون

ہہ نگاوماویشتنی گہورہ، پیامہ لگزان،

سواربوون

نوسینی خواروخچ، بیسہ روبہر، ناروون

ریخ، تہ پالہ ریخ، شیاکہ

زہنگ لیدان بہ شتوہیہ کی تابیہ ت وہک

زہنگی کلنسا و لو شتوہیہ

لہ ناکاوا، لہ پردا

زرمہ، تہ قہ، شہ قہ

نوکی چہ قو

1 غونچہ، گڑپکہ 2 گولہ، کہ لا 3 سہر،

کہلہ

جومگہ نٹسک، نٹسکیک کہ بہ جومگہ یک

کوتابیسی دیت

1 خر و بچکولہ 2 خرور، گزشتن، قہ لو،

: "Gubben fick syn på den lille

knubbiga pojken"

knäppskalle

knätofsar

knölaktig

Knölig knöligt knöliga adj.: "En

knölig madrass"

kokaplantor

kolesterol

koloni|lott -lotten -lotter subst.

kommando kommandot

kommandon kommandona subst.

kommun|fullmäktige subst.

kommunicerar kommunicerade

kommunicerat kommunicera

kompromiss kompromissen

kompromisser subst.

konditori konditori(e)t

خه پۆكه: "پیره میترده كه ئه و كۆپه خپ و

بچكوله بهی بیینی"

گه مژه، كه لاله به تال، سه رشیت، سه پۆل،

كه ره، نه فام، شیتۆكه

گوله نگی سه رچۆك كه به زۆری

ئافریکییه كان بۆ مه لپه پكن به كاری ده هیئن

بیشه رم، بئیریز، ئاپووخۆش

چه وت، ئاریك، به ریزونزم، پرچالوچۆلی،

ناتهخت: "دۆشه گیتی پرچالوچۆل"

شه تلی كۆكا، پوهه کی كۆكا

مادده به له گه ل چه وری له خویندا پهیدا

ده بی و نه خووشی دروست ده كات

پارچه زهوی كه به كری ده درئ بۆ پوواندن

سه وزه و له و شیوه یه

1 هیزی چه كداری به تایبته مه شق پێ كراو،

2 فه رمان پێ كردن، نه مر كردن

نه نجوو مه نی شماره وانی

ئاگاداری گه یاندن، راده گه یاندنی شتیك

یان بابه تیک، په یوه ندی پتیه به ستن

هاوسه نگی، یه كسانی، وهك یهك له

دابهش كردندا؛ ئاوبژی

دوكانی كێك و شیرنه مه نی و قاوه فروشی

konditorier subst.

konstaterar *konstaterade*

konstaterat konstatera(!)

konstituera

konstlad *konstlat*

konstlade adj.

konstruerar *konstruerade*

konstruerat konstruera(!) verb

konsum

korallorm

korallrev

kostym

krig|förling -*förlingen* -

förlingar subst

kritvit

krok|ben subst.

krubba

تیبینی-کردن، دیاری-کردن، ده‌سنتیشان-

کردن، نیشانه خستنه‌سه‌ر، وابوچون،

په‌یتاندن، ته‌سبیت-کرن

داهه‌زاندن، بناغه بو‌دانان، ری‌کخسن، دانان و

بنیات نان

ناسروشتی

بنیات-نان، دروستکردن؛ شیوه‌پیدان،

ری‌کخستن

ناوی فرۆشگه‌یه‌که

جوړه ماریکی دریژ و قه‌له‌و و مه‌ترسیداره

مه‌لاویستی مه‌رجانیی ژیر ده‌ریا، ته‌نکاو

چاکه‌ت و پانتول

شینوازی شه‌پرکردن، تاکتیکی شه‌پ، به‌پړوه-

بردنی شه‌پ، ناواین شه‌پرکرنی، شه‌پرکرن

ئیجگار سپی، سپی و ه‌کوو به‌فر و له‌و

شیوه‌یه

فاقه‌نانه‌وه، ته‌له‌نانه‌وه، ته‌له‌که‌نانه‌وه

له‌به‌ر پیی...؛ ته‌گه‌ره‌خستنه‌به‌ر، ری‌گه-

لی‌گرتن

1 خواردن، چیشتن، قرتاندن 2 له شیوه‌ی

krusar *krusade krusat*

krusa(!) verb

krypa till kojs

krypa ur skinnet

krystad *krystat krystade* adj.

kråmar sig *kråmade kråmat*

kråma(!) verb

kränger *krängde krängt*

kräng! *kränga* verb

kräsen *kräset kräsna* adj.

krön *kröner krönte krönt krön!*

kröna verb

kuller|sten -*stenen* –

stenar subst.

kullerstengatan

kult *kulten kulter* subst.

قاپه و خوراکی تیدا داده نئین، ئاستار،

قاپی قوولی دار، دهفر، تیگر، لانک

1 مزه مزکردن، پیچوپه نایی کردن، پیچ پیچ

2 ناهه مواری کردن، بئ نه زاکه تی

قه له زیان، پاکشان، خۆدریژکردن،

پالکه وتن، پالدانه وه

تووچه بوون به شیوه ی له پیست خۆ هاتنه

دهره وه، له که وئ خۆ ده رچوون

ناسروشتی و سهختی

به شانازییه وه خۆبادان بۆ ئه وه ی خۆت

پیشان بده ی، سه ره برزی

سوورانه وه بۆ ئیره و ئه وئ، لاریبونه وه،

خواربونه وه؛ هه لدانه سه ر، فرپیدانه سه ر،

هاویشته سه ر

باش سه رنجده ر

به رزترین خال، بلندترین لووتکه، هه ره

به رزایی، سه ره وه ترین؛ تاج

جۆره به ردیگی خپ و جوانه که بۆ

شه قامی ناو شار به کاری ده هئین

شه قامی به به ردی خپی که به زۆری له ناو

شاردا هه یه

خوابه رستی، په رستن، ئایینداری

kulturarv

کولتور میراتی به جیماو، کولتوری

بؤماو

kundtjänst

زانیا ریگه، خزمه تگوزاری کپیار

kuperad kuperat kuperade adj.

که لوکورت، ناراست ناتهخت؛ چالوچولی

kutar kutade kutat kuta(!) verb

1 پشته خواروختیج، پیچ 2 پارکدن، غاردان

Kuter

ده روات، ده خولیته وه

kvanne

گیایه کی خۆپسکه له شاخه کانی باکووری

سوئد ههیه

Kväda

گوته ی له شیوه ی هۆنینه وه و نه سته و

به نرخ؛ چرین

Kyffe kyffet kyffen kyffena subst.

پوور یا خود خانووی خراب و بئ که لک

kypare kypar(e)n kypare

شاگردی چاپخانه، خزمه تگوزار

kyparna subst.

kyrkokören

ده سته ی که له که نیسه دا سروودی ئایینی

ده لئینه وه

Kål subset: "Mannen hade tagit

1 که له رم. 2 کوشتن، مرداره وه کردن:

kål på Fem honor"

"پیاوه که پینچ مریشکی کوشتبور"

kånkar kånkade kånkat

1 هه لگرتن، کیشان 2 پهنج له سه رشان،

kånka(!) verb

پهنج له نه ستوبون 3 به مهینه تی

kåt kåt kåta adj

1 چه زی جنسی، چه شهری 2 جوریک

په شمال یا خود که پریکی گچکه به که

وهک نه ریت سامیبه کان به کاری ده هینن

käck *käckt* *käcka* adj.

kär *kärt* *kära* adj.

käraste

käring el. **kärring** *käringen*

käringar subst.

kärl *kärl* *kärl* *kär* *kär* *kar* *kar* subst.

kärleksaffär

kättja

könsdrift

körvel

L

labyrinth *labyrinten* *labyrinter*

subst.

lagfart *lagfarten*

lagfarter subst.

lake

پووخوش؛ نه رمونيان؛ گه ش.

نه فيندار، عاشق، دلدار، خوشه ويستی

خوشه ويست، دلدار

پيره ژن، قهره جه ژن

1 که نالی خوین، لوله ی وهک نه وهی خوین

به ناویدا هاتوچو بکات 2 قاپی گچکه،

سوراحیی گچکه ی به کارهینانی ناو مال

مامه له ی نه فینداری، سه ودای دلدار ی،

مه سه له ی دلدار ی

هه وهس، چه ز، مهیل، ناره زوو

ناره زوو و خواستی سیکیسی

گیاهه کی نیسپانییه نزیکه ی 150 سم

به رز ده بیته و به هاران گول دهرده کات

ریگای نالوز، هه زاربه هه زار، ریگای

ته ننگه بهر

ناوتومارکردن لای دادگای ناوچهیی بۆ

خاوه ننداریتییی مولک وهک زهوی، تاپۆ

خزمه تکار، کریگرته، خزمه تچی،

lam *lamt lama* adj.

lap

lapar *lapade lapat lapa(!)* verb

lapp *lappen lappar* subst

lappkåta

lasix

lasso *lasson lassor* subst.

last *lasten laster* subst.

Lerig

lervälling

leverne

leverpastej

خزمه تگوزاری؛ کزلیه

په ککه وتنی ده ست یان لاق، شه له لی،

ده ست یان پین له کار که وتن

1 لسینه وه، لستنه وه 2 خول/سووپ/ده ور

له وه رز شدا

لسینه وه (ناو شیر و...)

1 پارچه په پز 2 پارچه کاغذ 3 به سامی-

په کانی سوید ده گوتری

جوره په شمالینکی بچوکی سامیبه کانی

باکووری سویده

ده رمانینکی گورچیله په

په تیکه به داویکه وه که مرف هلی ده دا

بۆ شه وهی ناژه لی پین بگری

1 بار وه کوو باری که شتی و نؤتومیل و

شتی تر 2 لاساری، سه رسه خت

قوپاوی

قوپوچلپاو، قوپه پهن، شوینی به قوپ،

قوپه لپته

1 ژیان، شیوه ی ژیان 2 مه راوموریا، غلبه-

غلب، شه په شقی، ده مه قالی

جگری هاپا، یاخود زیر وردکراو که

ده یخه نه ناو پاکیت و له دوکانه کاند

lia`n (subst.)-en-er: "mannen
Gungar i *lianerna*"

lidelse *lidelsen lidelser* subst.

lie *lien liar* subst.

ligg

ligist *ligisten ligister* subst.

likställd

liktydig *liktydigt liktydiga* adj.:

"att bada här är **liktydigt**

med **själv**mord"

lismar *lismade lismat*

lisma(!) verb

livrem

ده یفرۆشن.

جۆره دارێکی پنچاوپنچ و ههلقه بیه:

"پیاوه که له سه دره ههلقه بیه کان جۆلانی

ده کات"

ههستی به هیز، به جۆش، پته و

شتیکه له شیوه ی داس به لام درپرتره و

دوو دهسکی ههیه، فریز و گروگیای پین

داده پلۆسن

خۆتلاندنه وه، ناوی جۆره یارییه که له گه ئ

سهگ-دا ده یکن

کهسی سه ره به دهسته چته، که سیک له گه ئ

ناقمی پنگر و چه ته بیدا بیت

یه کسان، هاوشان؛ هاوسهنگ

شتیک که هه مان مانا بگه یه نیت،

وه کویهک، هاومانان: "مه له وانی کردن لیره به

مانای خۆکوشتنه"

که سیک به ختی گه وره ی هینابن، به مراد

گه بشتبێ "سه ره به ندیکه"

به نه رمونیانی جۆلانه وه؛ مه رای-کردن،

پیدا هه لدان؛ مزه مزکردن

قاییشی پشت، که مه ره ندی پشت،

پشتوین

likväl adv.

له گه ل شه وده شدا، هه رچه نده

lindansare

سه مای سه ر په ت که له سپرکوسدا،

linka-de:

ده یکه ن، سه مای سه ر ته ناف

"flickan **linkade** genom snön"

خزین، به سانایی خزین، خراب پزیشتن،

هه لچنین: "کچه که به ناو به فره که دا خزی"

livrädd-a

نئیگار زور ترساو، زنده قچوو، ترسی

مردن، په شوکاوای سه خت

ljusskenet

تیشکی پووناکی

loft *loftet* *loft* *loften* subst.

هه ووره بان، نه نباری سه ره وهی مال، شوینی

لای سه ره وهی مال: سه ر خه رمانه پووش

loopdiuretika

ده رمانیکه له کاتی لاوازی/بیتهیزی دلدا

به کاردی

lotteri *lotteri(e)t* *lotterier* subst.

یاری لوتتری، یاریه کی به خته بق

بردنه وهی پاره و شتی تر

lottlös

بی-چاره نووس، بیبه خت؛ بیبه ش

lov|ord

به لین، په یمان-دان

lovpris

گفته خه لات، به لین

lovprisa

پیدا هه لگوتن

lovsjunga

پیدا هه لگوتن، ستاییش-کردن، مه-تخ

کردن

luden *ludet* *ludna* adj. :

تووکاوای، تووکن، به کولک، به موو:

"**lunda** händer"

"ده سستی کولکاوای"

lufsar *lufsade lufsat*

lufsa(!) verb

lummig *lummigt lummiga* adj.

lunkar *lunkade lunkat*

lunka(!) verb

luns

lyckosten

lymmelaktig

lågmäld *lågmält lågmälda* adj.:

"lågmäld kritik"

lår låren lårar subst. :

"potatislår"

lämla-r

lättnad *lättningen* subst.

lärd lärt lärda adj.

läderpåse

پوښتنی ناقولا و نارپیکوپیک وهک

پوښتنی وړچ

گه شاهه، سه وزه لان، سه وزای؛ چپ،

خه ست که میک کارتیکراو

پوښتنی به کاوه خو، غاردانی به قوورسی و

به هیواشی، به گران پوښتن

ناماقول، نابه جی؛ ناپه روه رده بی؛ ماپوخته

1 شهرمن 2 نهینی پوښ 3 به بیده نگی

هه رزه بیانه، لاتانه، نه توارای ناشیرینانه،

بیتریزیانه

قسه کردن، به نهرمی قسه کردن، به هیمنی

قسه کردن: "په خه بی به هیمنی"

1 پان وه کوو پانی مروف و... 2 سندووقی

گه وره وه کوو سندووقی په تاته و...:

"سندووقی په تاته"

ناوی جوریک نازه له له شیوه ی جرج و

له کوپستانه کانی سویدا هه ن

هه ست به جوریک نازادی کاتی مروف

نیگه رانه، به جوریک په وینه وه ی خه م؛

ناسان کردن، سووک کردن

تیگه یشتوو، زانا، ژیر، ناقل؛ لیزان

کیسه ی له چهرم، تووره که ی له چهرم

lägga märke till

lög-a-an-or

lön lönen löner subst.

lönlös lönlöst lönlösa adj.

lönndom

löper löpte löpt löp! löpa verb

löp|sedel -sedeln -sedlar subst.

lösdrivare lösdrivaren

lösdrivare lösdrivarna subst

M

m ö h

magot

تیبینی-کردن، سرنج-لیدان

چۆره ماسییه که "ماسییه خاتونه"

1 داهاات، دهرامات، مووچه، مه قدهستی

کار، دهسکه وتی کار، قهره بوی کار

2 پاداشت 3 هومید

بئ-هیوایی، بئ-مانایی، بئ-سود،

بئ-که لک

1 نهینتی، نه بینراو 2 بئ چرپه 3 به دزی

4 سپایی

1 پاگردنی خیرا، به شداری له پاگردن

2 به ره و ئاراسته یه ک نواندن؛ درئژبوونه وه

3 پۆسته ری سه ریاسی پۆژنامه

پۆسته ر(ئاففیش) که سه ردیزپان

سه ریاسی پۆژنامه یه ک پیشان ده دات

لانهواز و بئ دهره تان، به که سیک

ده گوترئ که جینگا و کاروکاسی بی نه بئ

کورتکراوه ی "مه تر له سه ر پوو به ری

زه ریا" وه

چۆرئیک مه یموونی تووکنی به هیز و لاق

majsfalt

majspannkaka

manschett

manege

mangoträd

mascara *mascaran* subst.

masonit

massaj

material *materialet material*

***materialen* subst.**

matrester

med all rätt

دریژه، دریژی هه تا هه فتاوپینج سانئیمه تر

ده بیئت

کینگه ی گهنه شامی

شلکینه ی گهنه شامی، له شیوه ی کینگکی

نهرم و شله به گهنه شامی دروستی ده کهن

نامیریکی سه رقولیبه و بۆ زانینی په ستانی

خوین به کاردی

گۆره پانی سواران، مهیدانی پیشبرکین،

نمایشگای سیرک، شانۆی سیرک، زۆرانگه

ناوی چۆره داریکه میوه ی مانگۆ ده گری

1 مکیاچ، بۆیه ی ده موجاوه. 2 پهووداپۆش،

پهووپۆش، له چه کی پهووپۆشین

"دارماسۆنیت" چۆریک له وحه داری تنکه

له جیاتیی فهرش بۆسه رهوی نیو

ژووردا به کاری ده هینن

ناوی خه لکی "ماسسای" په له ولاتی

کینیا

1 که رهسته، مزاد، ماده ده 2 بابته، باس،

ده قی نووسراوه ده رباره ی شت

پاشعاوه ی خواردن، ئه و خواردنه ی

ده میننیتته وه

زور پاست

medel|måtta -måttan –

måttor subst.

که سی نورمال، ناسایی، ساغ، ته بیعی،

مامناوه ندی

medel|väg -vägen -vägar subst

هاوسه نگی، یه کسانیی، وهک یهک له

دابشه کردندا؛ ناویژی، ریگه چاره ی پاست

ته مهنی نیوان گهنجی و پیری، ته مهنی

مامناوه ندی

medelålder - åldern subst.

medgång medgången

پیشکوتن، سه رکه وتن؛ به ختیاریی،

medgångar subst.

شانس-بوون

meditation meditationen

میدیتاسیون، خه لوه، نقووم بوون له

meditationer subst..

خه یالی قولدا؛ باوه په به میزیوونی خویی

medvind medvinden

بای هه لکردوو لای پشته وه، بای بۆ

medvindar subst:

هاژوشتنی که شتی چاروگه دار و.. :

"sjömannen ber inte om

" ده ریواوان داوای هه لکردنی بای پشته وه

medvind, han lär sig segle"

ناکات، نهو فیز ده بی سهول لیبدات. گوته یه کی

به نرخی "گوستاف لیندبؤرگ" ه.

mikrobiell lukt

کۆمه له ناویکی پیکه وه یه بۆ بونی گهنیو،

که پرو، بۆگهنی؛ بۆنی میکروب

millennium

سووپیی هه زارساله، جه ژنی هه زارساله،

یوبیلیومی هه زارساله

menageri

باخی ئاره لان، باخچه ی ئاره لان، باخی

گیانه وه ران

mildhet

میهره بانی، دلنهرمی، نیانی

miljöaktivist

که سیک که له بواړی پاراستنی ژینگه دا

چالاک و نازا بیت

miljövänlig

نه و که رهستانه ی که زیان به ژینگه

ناگه په نن، بۆ ژینگه گونجاون

mindre adj.

که متر؛ نزمتر؛ بچو و کتر

minsann

راستی، درووستی، ته واوی

mission *missionen*

په یامبه ر، بلاوکه ره وه، نیردراوی نایینی،

missioner subst.

وهک کادیری نایینی

missöde *missödet missöden*

به لا، پوودار، کاره سات

missödena subst.

mod *modet* subst.

1 دلیر، نه ترس، نازا، ویران، جه ساره ت،

ویزه کی 2 میزاج، خولق، په وشو پوچی

(مه عنه ویات)

modern *modernt moderna* adj.

هاوچه رخ، شتی مؤدین، شتی نوئ،

شتی سه رده می نیستا

mordbrand

هه ولی کوشتن به سووتان

mosse *mossen mossar* subst.

جوړیک گیای ورده وه کوو فریز له

لیوار ناودا ده روئ و گولی نییه،

شویننی زه لکاو، شویننی زونگا و زه ویی

به پووش و په لاش

motighet

سه رنه که وتن، نووچ، کۆست؛ تن گانه یی

mullrar *mullrade mullrat*

گرمه کردن، گورمه هاتن

mullra(!) verb

muttrar *muttrade muttrat*

muttra(!) verb

mynnar *mynnade mynnat*

mynna(!) verb

misslyckas *misslyckades*

misslyckats *misslyckas* verb

mystisk *mystiskt mystiska* adj.:

"*Ylickan försvann under mystiska*

omständigheter"

måne *månen månar* subst.

mångkulturell

månskenshallen

له به رخووه پرته پرت کردن به
نیگه رانییه وه .

پژانه ناو، به شتیگ کۆتاییی بیته؛

ده گه یه نیته، ده باته

هه وڵدان بۆ گه یشتن به نه نجامیگ به بی

پیشفه چوون، شکست هیئان؛ به زین،

سه رنه که وتوو

ناپوون ناسروشتی، نادیار، شتیگ\بزر

بوونیک زۆر به نهینییه وه، زۆر به

ناسپاییه وه، به نادیار: "چه که له

بارودخیکی زۆر نادیاردا بز بوو."

مانگ، په ونه قی مانگ

کولتووری زۆر، تیگه لآو

هۆلی مانگه شهو، کۆلانی تیشکی مانگه -

شهو، کۆلانیکی تاریکه و چرای تاییه تی

خۆی هه به جانه وهر و گینداری وهک

مار و مارمیلهکه و.. لئ پیشان ده دهن که

له تاریکیدا ده ژین

N

nattfrost

natt|klubb -klubben –

klubbar subst.

nedgång nedgången

nedgångar subst.

nedgången nedgånet

nedgångna adj.

nedskräpning

nerlagd

Nita (*jag ska nita dig*)

njurtal

nonsens subst. : "prata

nonsens"

nunna [²n'un:a] *nunnan*

nunnor subst

پله‌ی به‌ستنی شه‌وانه

یانه‌ی شه‌وانه

1 ناوابوون وه‌ک بۆژئاوابوون 2 پیتی چوونه

خواره‌وه له نێوان نهۆمی سه‌ره‌وه و خواره‌وه

شیلراو، پێ لێنراو، پووان، په‌نج دان،

کاوڵ، وێران، که‌وتوو

زبێ و پێسیی زۆر و که‌له‌که‌بوو، خۆژ و

پێسی

واز لێهێنراو، شتێک ده‌ستی لێ هه‌لگیرابن،

داخرابن، له‌کارخراو

لێدان، کوتان، تێسه‌ره‌واندن، پێدادان "من

لێت ده‌ده‌م"

دووگ (چه‌وری)ی ده‌وری گورچیه‌ی مانگا

به‌ چه‌قل لێده‌کرێته‌وه

ناوه‌پۆکی بێ مانا، قسه‌ی قۆپ، قسه‌ی

به‌لاش: "قسه‌ی بێمانا کردن"

توێشتیر، راهیبه‌، ئه‌و ئافره‌ته‌ په‌به‌نانه‌ی

خۆیان بۆ عیسه‌ی په‌یامبه‌ر هه‌لده‌گرن

ny|byggare -byggare(e)n –

byggare byggarna subst.

nymfparakit

nymåne

nynnar *nynnade nynnade*

nynna(!) verb

någonsin el. **nånsin** adv.

någorlunda adv.

nåjd-er

når *nådde nått nå(!)* verb

närgången *närgånget*

närgångna adj.

närsynt *närsynt närsynta* adj.

närvaro *närvaron* subst.

näs *näset näs näsen* subst.

که سیک که له سه ر خاکی چۆلدا دروست

ده کات؛ کۆلۆنی

جۆریک بالنده ی بچووک و جوانی سه ر

به کلاره یه

کاتێ مانگ تازه به ده رده که وئ

1 گۆرانی گوتن کورت و له سه ره خۆ، چرین

2 گینگه گینگ کردن، نووزه نووز کردن

چ کاتێ، هیچ کاتێ، جارێک له جارن، له

چ حاله تیکدا، هیچ شتیره که

تا نه ندازه یه که، تا راده یه که، نزیک به،

له وانه یه؛ نه نجامیکی باش

که سه ی جادوویی سامییه که، جادووگر؛

پیاوی ده رمانزان

ده گا، به بلندایی یاخود شوینی تر

که یشتن، ده ست پێ که یشتن

خۆپیدا کردن، وه پال نان

چاککز، نزیکبین، نه که سه ی باش

ده بیینی به لام ته نها له مه ودا یه که نزیکه وه

له وئ بوون، ناماده بوون، که سیک له وئیدا

ناماده بییت؛ نزیک

لووته زه وی، نووکه زه وی؛ دانه دانایی؛ شتی

nöd|bedd -bett -bedda adj.

nöjer sig med nöjde nöjt

nöj! nöja verb

نۆد وردی ناو خۆل

که سه ئ قایلکردنی سه خت بئ، به گران

پازی بکری

به شتیک پازی بوون، قایل بوون به

نه نجامی کاریک

O

oanad oanat oanade adj.

obemärkt obemärkt

obemärkta adj.

oberäknelig oberäkneligt

oberäkneliga adj.

odefinierbar

odräglig odrägligt

odrägliga adj.

ofog ofoget ofog ofogen subst.

ofärd

شتیک مرۆف باوه پ نه کا که ده گونجئ،

شتیک مرۆف باوه پی واین مه حاله

شتیک که درکی پی نه کری، ده رنه که وی،

پی نه زانری

نه توانری پیشینی بکری؛ نه توانری

پیشوهخت نه نجام دیاری بکری

ناپوون، ته لخ، لیژ، نانا شکرا، شتیک

بیپیناسه، ناپوشن، شیلوو

شتیک که ریگه تی نه چئ؛ به نیش، به نازار؛

به پق، به نه فرهت، وه پهس-که ر، بیزارکه ر

ناپیکوپیک، نادروستی؛ په راقورسی

به لا، بوودار، کارهات؛ خراب-بوون،

شتیواندن، تیکچوون

oförklarlig oförklarligt

oförklarliga adj.

oförnuft

oförätterna

ogenomskådliga

ogenomtränglig *ogenomtränglig*

ogenomträngliga

ogjord *ogjort* *ogjorda* adj.

ogudaktig

ohyfsad *ohyfsat* *ohyfsade* adj.

ohövlig *hövligt* *hövliga* adj.

olidlig *olidligt* *olidliga* adj.

oljefält

olycks|bådande adj.

oläslig

ناپوون، شتيك شي نه كرابيته وه؛ سهير،

سه مه ره

ناژير، ناعاقل

شتي وه كوو پووادي ناخوش و كاره ساتي

مه زن و له و جوړه

ناناشكرا، ناديار

شويينيك كه نه تواني ليوه ي بچي ته

ژووړه وه، نه توانيني ليوه خزان يان ليوه

چوونه ناوه وه، داخواو، گيراو

نه كراو، نه نجام-نه دراو

خودانه په رست، بڼ-خودايي، له خودا

نه ترس، بڼ باوه پي ناييني

په افتارخراپي، په افتارناشيري، نابه ردل،

ناكارخراپ

په وشت-نزم؛ ناله سه رخو

شتن له باسكردن نه يه، بيستوور،

له پاده به دهر؛ شتيك مزوف به رگه ي

نه گري

نه وتخانه، چاله نه وت

شتي ترسيته ر و ناخوش، ده نكي ناخوش

و ترسناكي

شتيک له خويندنه وه نه يي، نه كريت

ombildar *ombildade ombildat*

ombilda(!) verb

omdöme *omdömet*

omdömen omdömena subst.

omfattning *omfattningen* subst.

omtöcknad *omtöcknat*

omtöcknade adj.

ondgör sig *ondgjorde ondgjort*

ondgör! *ondgöra* verb: "Kvinnan

ondgjorde sig över de höga

matpriserna"

ordinerar *ordinerade ordinerat*

ordinera(!) verb

ordinär *ordinärt ordinära* adj.

ord|lek *-leken -lekar* subst.

ordlös

ordvits

ordväxling

بخویندیریتوه، شایانی خویندنه وه نه بی

رێکخستنه وه، سازکردنه وه، ته رتیب-

کردنه وه

توانای نرخاندن، توانای هه لسه نگانندن،

مه زه نده کردن، هه لاواردن

گه ورهیی، نه نده، قهواره، مه زنی، زلی؛

فراوانی، گه شه پیتدن

نیوه بیهوش، نیوه به ناگا

رقهه لسان له شتیك، تووره بیون سه باره ت

به شتیك؛ سكالاکردن له شتیك، دادوییداد

له شتیك: "ژنه كه رقی هه لسا سه باره ت به و

نرخه گرانا نهی خوارده مه نیبه كان"

په چه ته دان له لایه ن دوکتوره وه، نووسینی

په چه ته ی ده زمان

سروشتی، ناسایی

یاریکردن به وشه، وشه ی خووش؛

گالته وگه پ

بیده نگ

یاریکردن له گه ل شیوه ی به کارهیتانی

وشه دا

1 وشه گزیرینه وه، وتووێژ 2 ده مه قالی،

orkester *orkestern*

orkestrar subst.

orkide *n- er*

OS

osagt *osagt osagda* adj.

osed

oskick *oskicket oskick*

oskicken subst.

otäck *otäckt otäcka* adj.

ouppfostrad

oxhackarfågel

شهره‌ها را

گروهی موسیک

له جوری گروهی گیاه گه‌شه ده‌کات و

گولی ره‌نگین و نالووالا ده‌گری

1 یاریسی نۆلمپی 2 دووکه‌ن

نه‌گوتن، بیده‌نگی هه‌لبژاردن، بۆچوون

ده‌رنه‌بیرین له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌یه‌ک

ناپه‌وشت

هه‌لسوکه‌وتی خراب، نارپۆکوپتیکی،

کرده‌وه‌ی نادرستی

1 ترسینه‌ر، تۆقیینه‌ر. 2 نیچگار ناخۆش،

بیزارکه‌ر، دلنه‌خواز. 3 ته‌پووتووش.

پینه‌گه‌یشتوو، ناپه‌روه‌رده

بالنده‌یه‌کی بچووکه له ئافریکا

هه‌یه، بالنده‌ی وردی گاجووتی

P

paj *pajen pajer* subst.

palaver *palavern palavrer* subst.

جۆریک خواردنه به هه‌ویری سه‌رتۆپه‌وه

و خواردنی تری تیده‌که‌ن

گفتوگری شیوه‌ی شه‌په‌شه‌ق، ده‌مه‌قالی

pannband

paltor subst.

papegojafisk

parallel (*paralleled, paralleled*)

pariserhjul-et

passar mig

passion *passionen*

passioner subst.

passionerad *passionerat*

passionerade adj.:

"**passionerad kärlek**"

pastej *pastejen pastejer* subst.

pastörisera

patron *patronen*

patroner subst.

کردن، پاوژی به هر اوهوریاوه

نیوچه وانبه ست، نیولبه ست، نیولینچ

جلوبه رگی شروپر و پینه

جۆریکه له ماسی: تووتیه ماسی

هاوریک، تهریب

چهرخی ستوونی "عامودی" یه کی گه وره یه

که به هیواشی بازنه یی ده سووپیته وه، له

سه ر کورسییه گانی داده نیش، له پارکه -

کاندا وه ک په رخوفه له ک به کاری ده هیئن

چاوه دتیریم ده کا، چاوی لیمه

شتی به جۆش و خروش، پته و، هستی

به هیژ: خوشه ویستی

شتیک که له ناخوه ده باره ی پهوداویک

بگنیدریتته وه، شتی پته و، له سه دا سه د

ده باره ی شتیک؛ هستی به هیژ، به تین،

به گوپ، چپ، خه ست: "خوشه ویستییه کی چپ"

جۆریکی خواردن به سه رتویپه وه له

فرندا دروستی ده که ن

له میکروپ پاککردنه وه، پاقر

کردنه وه

1 فیشه کدان، مه خزن، جوعبه، خهریته،

کیف، په خته، به رگ 2 خاوه ن شتومه ک،

pelargonia pelargonian

pelargonior subst.

Pinjen

pinsam pinsamt pinsamma adj.

pirajor

plan|lös -löst -lösa adj.

plantage plantagen

plantager subst.

plantageägare

plastbunke

plira-de

Plita

plumsar plumsade plumsat

سه‌رۆکی به‌ش 3مه‌ره‌که‌ب

په‌وه‌کێکی په‌نگ په‌مه‌یی ناو ئینجانه

له مالباتی (Geraniaceae)

ناوی دارێکه له سه‌ره‌تای زستاندا سه‌وز

ده‌بیٔت

له‌په‌وه‌هاتن، شتیکی جوان نه‌بێ ئه‌نجامدانی

به‌نازار، به‌ئیش، کارێک شه‌رمی تێدابی،

ناخۆش، شه‌رمه‌زاری، شه‌رمه‌واهر

ناوی جوړیک ماسیبه که ددانی ئیجگار زۆر

و تیژن و مرۆف بریندار ده‌که‌ن

بێ نه‌خشه، بێ پلان، بێ به‌رنامه

کێلگی گه‌وره‌ی که په‌مۆ و تووتن و قاوه‌ی

لێ ده‌چێنن، فارم

خاوه‌ن کێلگی، خاوه‌ن کشتوکاڵ، خاوه‌نی

مه‌زرای گه‌وره

ته‌شتی پلاستیک، له‌گه‌نی له‌پلاستیک

چاوی نیوه‌کراوه، بێلوی چاوه‌ماشاکردن،

ترووکه‌ترووکی چاوه‌پشته‌پشت

1 کات له‌سه‌ر دانان له‌گه‌ن شتدا، هۆنینه‌وه

جواننوسی، په‌وان-نوسین، نوسین به

ته‌قه‌للاه 2 فیکه، زیبکه: پانکۆله، کاشی

1 به‌ریونه‌وه بۆ ناو ناو به‌توندی، شلپه

plumsa(!) verb

pluta

pluttig

plågoris

podium *podiet podier* subst.

politess

pool

popcorn *popcornet popcorn*

popcornen subst.

postadress

postdiligens

predikan- predikan predikninga

Subst: "Trollen alltid sover unde

Söndagspredikan"

prematuro

preparat *preparatet preparat*

2 گینگل خواردن

دهم خړكردنه وه، زار خړكردنه وه، دهم

به خونچه كړدن

خوینشیرین، شیرین؛ جوان، ژیکه له، نرم

و نیان

دهرده سهری به نازار؛ تاعوون

مینبر، شوینی قسه كړدن؛ نمایش، شاتق؛

سه كز، پلاتفورم

به پړزی، په وشت به رزی

دهم ناو، سهر ناو، شوینیکی تایبه ته له

دهم ناوه كان سازی ددهن بؤ مه له وانئ

گه نمه شامی بڑاو كه له ناو زه رڼ ده كن

وه كوو بریژكه ده بخون

ناونیشانی پؤستی

عه ره بانه ی پؤست

راگه یانندن و گوتاری نایینی له کاتی

کاته کانی خودا په رستیدا: "جادوگره ره كان

هه میشه له کاتی گوتاری نایینی په کشه مماندا،

ده خهون"

پیشوه خت له دایکبوون، زووتر

له دایکبوون،

1 شتیك كه له ماده ی کیمیای د روست

preparaten subst.

prisar *prisade prisat*

prisa(!) verb: "prisa Gud"

pris|tagare -*tagar(e)n* -*tagare*

-*tagarna* subst.

producerar *producerade*

producerat producera(!) verb

proffs *proffsen* (el. *proffset*)

proffs proffsen subst.

Proppskåp-et

prydnad *prydnaden*

prydnader subst.

prärie *prärien prärier* subst.

prästkappa

psalmsång *sången sånger*

subst.

psyke *psyket psyken psykena*

subst.

pudding *puddingen*

puddingar subst.

ده كرى؛ نامه كاری شت بۆ لیکۆلینه وه

2 داووده رحمان، چاره سه ر

ستاییش-کردن، پیداهه ل-گوتن، مه تح-

کردن: "سیاییش-کردنی خودا"

که سیک که خه لاتی نه ده بی، هونه ری

یا خود هی له و شتیوه یه وه رده گری

دروست کردن، ده رکردن، به ره م

هینان

شاره زا، کارا له کار/نیشیک، که سیک که

نیشی جوان بیت

دۆلابی فیووزی به رق

شتیک که مرۆف ناراییشی بکات، جوانی

بکات، بپرازینینه وه

گروگیای وشکی ده شتایی

پالتو "قاپووت" ی ره ش که قه شه کان

له به ری ده که ن

سرودی نایینی له که نیسه کاندا ده یچرن

گیان، پۆج، ده روون

پودینگ، نازه نین، کریم. ناوی جۆریک

خواردن که له (قالب) دا دروستی بکن

puff puffen puffar subst.

1 پالپتوہ نانیکی سووک، تہ کانیک، دہ لہک

دانیک 2 تہ قہی گچک، زرمہ ی گچک، شہ قہ

3 قوماشی سہ رہوہی جلو بہ رگ، بالیفی

لہ سہ ردانیشتن

pula in

خستنه ژورہوہ، پستانہ ژورہوہ،

پالنانہ ژورہوہ

puma puman pumor subst

ناوی جۆرہ پشیلہ یہ کی گورہ یہ، پوما

نامریکا ہہ یہ، " Felis concolor " ی

پئی دہ لئین.

putsar putsade putsat

1 پراوہ شاندن 2 پال پتوہ نان بہ ہتواشی،

putsa(!) verb

بق پتوہ نان

puttar puttade puttat putta(!)

بریساندنہوہ، بریقاندنہوہ، بریقہ پئی

verb

ہتینانہوہ، پؤلش کردن

pysslar pysslade pysslat

وردہ نیش، کومہ لیک وردہ نیش پیکہوہ

pyssla(!) verb

نہ انجامدان

på fläcken

دہ ستبہ چین، یہ کسہر، یہ کراست

på gott humör

بہ ورہی بہ رزہوہ، بہ دلخوشیہوہ، باشیی

شیوہی دہ روونی

på köpet

بہ خورپایی، مفت، بہ لاش، شتیک بہ خورپایی

لہ گہ ل شتیک تریا بدریت

på sistone

لہ م دواییانہ دا

påflugén påfluget påflugna adj.

خوپیدا کردن، وہ پال نان

på tu man hand: "Kärleken är

egoism **på tu man hand"**

påle pålen pålar subst.

påträffar påträffade påträffat

påträffa(!) verb

påträngande adj.

pöl pölen pölar subst.

له نتيوان چوار چاودا: خۆشهويستی

خۆپه‌رستییە له نتيوان چوار چاودا"

ئەستوون، دارتیل، عاموود، گولمیخ،

سنگ، سندم

دۆزینه‌وه، دیتنه‌وه، په‌یداکردن

خۆپیداکردن، وه‌پال نان

زه‌لکاو، زۆنگاو

R

ragata ragatan ragator subst.

ramsa ramsan ramsor subst.:

"Barnen pratade långa **ramsor**"

ranglig rangligt rangliga adj.

rapsolja

rassel rasslet subst.

red (rida) ridit rid! rida verb:

ژنه جادووگەر، به ژنی خراب و دلپه‌ق

ده‌گوتی

گوتنی پیزه‌وشه‌یه‌ک له‌سه‌ر په‌کتی:

"مندا له‌که پیزه‌وشه‌ی دوو‌دریژی ده‌گوت"

1 شه‌ق و شپ. خواروختیج، به‌رزونم،

ناجیگیر، له‌رزۆک 2 دریز و باریک

پۆنی گیازهرده (گوله‌زه‌رده)

ده‌نگی سووکی کانزایی، وه‌کوو ده‌نگی

زنجر و... هتد

سواریی ئەسپ و ماین و... هتد، پێگاکردن

"mannen red på sitt sto"

regnskog-en

relevans *relevansen* subst.

ren|odlad -odlat -odlade adj.

restaurerar *restaurerade*

restaurerat restaurera(!) verb

rethosta

riks- förled

rikt|linje -linjen -linjer subst.

rim|frost -frosten subst

به سواری نوسپ و ولاغی تر:

"پیاوه که به سواری ماینه که ی پۆی"

درهختیی هه میشه سهوز که له سالتیکدا

به لانی که م 1500 ملم ئاوێان پێویسته،

دوو جۆریان هه به ئهوانه ی له گه رمه سیر

ده ژین و ئهوانه ی که له پله ی گه رمیی

مامناوه ندی ده ژین، بۆ مرۆف جۆره ها له

ده رمانیان لێ دروست ده کری و گازی

دووه م ئۆکسیدی کاربۆن ده گوپێ به بای

خاوێن بۆ هه ناسه

واتا، مانا؛ شتی گرنگ، گرنگی

ئه سل، پوخت، په سه نی و بیه گه ردی، ساغ،

بیه وش؛ پاک

وه ک خۆی لێ کردنه وه چاک-کردنه وه،

بنیات-نانه وه، گه پانه وه بۆ دۆخی جاران

کۆکه ی بیزارکه ر، کۆکه ی وه پسه که ر،

کۆکه ی چارپسه که ر

سه رتاسه ر، سه ره کی

به رنامه ی کار له سه رکردن، ئامانج، هه ده ف،

په رهنسیپ، ئارمانج

به سترای ته نک به هۆی ساردی له

شپوه ی شه خته

ringa adj.

1 ته له فون کردن، جهرهس لیدان، زهنگ

لیدان، دهنگ لیوهاتن 2 ساده، بیفیز،

که ساس، خاکی، بیفیز

ring|dans -dansen -

چۆره سه مایه که که له وکاته دا سه ماکه ران

danser subst.

بازنه یه ک پتیکه هینن

ritblock

ده فته ری وینه، ده فته ری خه تکیشی که

نیگاری تیدا ده کیشن

rocka -rocka

ناوی چۆره ماسیبه که زقروه خت له سه ر

قومدا ده ژئی، یا خود خۆی ده خاته ژئیر

قومه وه.

rolös

ناثارام، ناٹاسووده

ror rodde rott ro(!) verb:

سه وئ: "به له مه که ی به سه وئ لیدان برد"

"Drivade fram båten medn åror"

rot|frukt -frukten -

میوه ی پرگاری (په تاته، گیزه ر و...)

frukter subst.

rotfyllning

به نجکردنی په گ له کاتی ده رهینان و

خاوینکردنه وه ی ددان

rot|mos -mosef subst.

خواردنیکی نه م و شله له په گی که له رم و

گیزه ر و په تاته و شیر و که ره دروست ده کروی

په گه دار، ریشکه دار، په گه میوه؛ بنجه گیا،

قونچکه گیا؛ سه رمه قولات؛ میوه ی ریژه وه ی

Ruda

ناوی پوهه کیکه بونی زور به هیزه و

rumsterar *rumsterade*

rumsterat rumstera(!) verb

Rusar *rusade rusat rusa(!)*

verb: "Barnen **rusade** rakt
ut i gatana"

ruskig *ruskigt ruskiga* adj.:

"En **ruskig** spökhistoria"

rutsch|bana -*banan* -*banor*

subst.

ruvar *ruvade ruvat*

ruva(!) verb

rya-de

ryckning

rymmer *rymde rymt rym!*

rymma verb:

"Kartongen **rymmer** hundra liter"

ryser *rös ryst rysa* verb

به ریگی زرد ده گری

ناپک، دارپیاو، تیکه لوپیکه ل کردن،
تیکدراو

1 به رزیبونه وهی نرخى گالو شتى تر

2 توند ده رپه رین، پاکردن زور به خیرایی:

"منداله که زور به خیرایی پایکرده سه
شه قامه که"

ته پوتوش؛ به سام، ترسینه ر:

"چیرۆکیکی دئویی ترسینه ر/سامناک"

باریگا بۆ خلیسک بردن، شوینی هه لخران

شوینی هه رزه لان

1 له سه ره میله که وتن، کپکه وتن 2 به قوولی

بیرکردنه وه، نه ندیشه ی قوول

هاوارکردن، قیژاندن، بانگ-کردن، نه په

لن کردن

راچله کینن ماسولکه کان، وه ک ماسولکه ی

ده موجاو له کاتن تووره بووندا

جینگای ده بیته وه، جینگابوونه وهی که ره سه

و شتى تر: "کارتونه که جینگای سه د لیتری

لیده بیته وه"

له رین/له رزین/ته کانخواردن له نه نجامی

سه رما یاخود ترس

ryter *röt rutit ryt! ryta* verb
rytmisk *rytmiskt rytmiska* adj.
rå|ris *råriset* subst.
råka illa ut
räknar *räknade räknat*
räkna(!) verb

räknas *räknades räknats*
räknas verb

räls|buss *-bussen -bussar*
 subst.
ränd-er (*rand randen* subst.):
 "Mattan hade röda **ränder**"
rättfram *rättfram*
rättframma adj.
rätts|väsen *-väsendet* subst.

röse *röset rösen rösen* subst.

1 قیراندنیکی توند 2 فه زمان کردن
 به کیش
 برنجی کال، خاو
 که وتنه ناو حاله تی دژوارییه وه
 1 ژماردن، حساب-بۆکردن 2 ژمیریاری
 یهک و دوو کردن 3 پئی-وابوون،
 وابووابوون، وادانان
 له کاردابوون، حساب "گامه یان حساب"،
 هه له "گامه یان هه له". په یوه ندی-بوون
 به، گرتنه وه، په یوه نندیدار
 له شیوه ی پاس که به سه هیللی ئاسنیندا
 ده پروات
 لیوار، قه راغ، رۆخ: "قه رشه که لیواره کانی
 سوود بو"
 راست و په وانی، سه رپاستی، دروستی،
 راستگویی، راست-ده رخستن
 سیسته می دادپه روهری، دادپه رستی،
 مافپه روهری، هه قانی، سیسته ما
 دادمه ندیی، عه داله تی
 که بکی گه ره ی به بهرد دروستکراو، شکیر

S

saftig *saftigt saftiga* adj. : "Ett vänligt ord är bättre än en saftig mat"- Ryskt ordspråk

salsa

salugurka

samedressar

samklang *samklngen* subst:
"Ett två hjärtan i **samklang** kan försätta berg"- persiskt ordspråk

sammanställer *sammanställde sammanställt sammanställ!*

sammanställa verb

sammetskostym

sandelträ

1 ناودار، پرتاو 2 تامدار، به له زهت، به تام: "وشه يه کی دۆستانه له خواردنیکی به له زهت باشتره" - په ندیکی پوسیبه .

سه ما، جۆریک دانس و موسیکه و له بنه پرتا هی ئه مریکای خواروه ترشیاتی ئاروو (ئارویی ساغ به خوئی زۆره وه ماره یه ک له ناو ئاردا مه لده گرن و له دوکانی خوارده مه نیدا له جیی ترشیات ده یفرۆشن)

جلوبه رگ (کۆت و داوین) ی سامیبه کانه

له سوید، جۆریک جلوبه رگه

هاوتاهه نگ، له گه ن یه ک هاتنه وه، دوو

شت باش بیکه وه بگونجین:

"دوو دۆ له هاوتاهه نگیدا ده توانن چیا یه ک

بگوینه وه" - په ندیکی فارسیبه .

لیکدا، پیکه وه گرتدان، پیکه وه به ستن،

تیکه ل کردن

چاکه ت و پانتولی له مه خمه ل

جۆره دارنیکه پۆدره ی بۆنخۆشی لی

دروست ده که ن

sankmark

sannerligen adv.

sannolik-het sannolikt

sannolika adj.

sattyg sattyget sattyg

sattygen subst.

schasa

schyst

scout scouten scouter subst.

sed|vänja -vänjan -

vänjor subst.

segelkanot

sejdel sejdeln sejdlar subst.

sele selen selar subst.

sengångare

sevärd (se|värd) -värt -

خاکی شیدار

له راستیدا، به راستی: بِن-شک

شیاو، په ننگه (نیحتمال)، له وانه یه؛

په وایه تی؛ پینشبینی

1 په زاگرانی، زاقورسی 2 نارپیکوپیک

دوورخستنوه، دهرکردن، لادان

راست، ته او، باش و جوان

سکوت، به که سیک ده گوتری سر به و

پیکخواه بیت که په روه رده ی مندالان

له خق ده گریت، وانه ی تایبه تی مندالان

نهریت، خو

به له میکی گچکه ی چاروگه داره

په رداخی به ده سکه وه که بیره ی

له ناودا ده خونه وه

قایشی به په روزه زوانه که نازه لی وه کوو

سه گ و هی تری پی راده کیشن

دره نگرې، نازه لیکي شیرده ره له دارستان

ده ژی و به شو و چالاکه، به پرژ ده خون و

زور له سرخو ده جولین

شتیک که سه یرکردنی جیگای سه رنج

värda adj.

siar siade siat sia(!) verb

siden|klänning

sidoeffekt

sipprar sipprade sipprat

sippra verb

siren sirenen sirener subst.

sjava

SJ förk.

sjutton

sjyst

sjå sjå(e)t subst.

självbehärskning

självkänedom

بے، شایانی سہرکردن بے

فالگرتنه وه، شتی جادوویی؛ پیشبینی

کردن، والیچاوه پوانی کردن

کراسی له ناوریشم

کاریگری لاه کیی پوزه تیفانه

چکه کردن، پزان، دلۆپه کردن؛ لیچوون

1 نامیر که ناگاداری\پووناکیه کی به میزی

لی بکه ویته وه زیاتر بۆ نه خوش به کاری

ده هینن وه کوو نه لارم، پیپه؛ 2 په ری

زه ریا، بووکی زه ریا

• به گرانی و له سه ره خۆ پیشتن

هیلی ناسنینی ده وله تی، سیکه ی ناسن

که شه مه نده فهری پیدا تپه پ ده بی

1 چه فده، ژماره ی چه فده 2 شه ی تانی

به نه فده، شه ی تانی به دکار، نه فده

سه ریاست، ریاستگۆ؛ ته واو، باش و جوان

1 نار ه حه ت، سه غله ت، مشه وه ش

2 نازار، نیش

توانای نارامی و له سه رخویی، نه وه ی

ده ستلاتی به سه رخویدا بشکی و نارام بے

باوه په خۆبوون، متمانه به خۆبوون

själv|styre -styret –

styren subst.

sjöblöt

sjöfylleri

sjöhävning

skabb *skabben* subst.

skaklar

skall *skallet* *skall*

skallen subst.

skalm

skavank *skavanken*

skavanker subst.

skaver *skavde* *skavt*

skava verb

skelett *skelettet* *skelett*

skeletten subst.

skepnad *skepnaden*

skepnader subst.

ماڻ برباردانى خويى، ماڻ خويبه پٽوه بردن

زڙر له ناودا ته پٽوو، خووساو، بوون به جل

له زڙر باراندا

نه وانهى به سه رخوشى به له م و كه شتى و

له و شټوه يه ليده خوږن

شه پڙلى به هيڙى زه ريا

نه خوشى سه پٽسته له شوږنى ناسكدا

پهيدا ده بن و ده خورئ

دوو شيشن له نيوان عه ره بانه و نه سپدا

به كارى ده هيڙن

1 پٽويست-بوون، گه رهك، ويستن، خواست

2 ده نكي سهگ؛ شيره

دهمه مقهس و له و شټوه يه، پارچه

خه وش، عيب، كه موکوپى، نقوستانى،

هه له؛ هوشى كه م

گرتن و پال پٽوه نان، وهك؛ پٽلاوه كان

پٽ ده گرن

هه موو ئيسكه كانى له ش، په يکه ره

ئيسك

وينه، نيگار، شټوه، فورم؛ ويته يه كه كه

به ناسانى ليك جوودا نه كرتته وه

sker *skedde skett ske* verb

skinka *skinkan skinkor* subst.

skitskraj

skjul *skjulet skjul skjulen* subst.

skodde (skor **skodde skott**

sko(!) verb)

skolbetyg

skol|gång *-gången* subst.

skor sig *skodde skott*

sko(!) verb

skorpsmulor

skrinda

skrovlig *skrovligt skrovliga* adj.

skrov|mål *-målet -mål -*

målen subst.

skrupler subst.

بوون، پوودان، قهومان؛ پيشهات

1 گۆشتى پانى به راز 2 پاشهآن، قوون،

كلك، لاي پشته وه، نهرمه ی پشته وه

زنۆقچوو، زۆر ترساو! له رزه له رز

خانوی بِن كه لك و خراب دروستكراو،

خانۆچكهی ساده و كاتی به پارچه مه وا

و شتی له وشپۆه یه دروستكراو.

نال خستنه سمتی ئه سب، (پیلأوكردنه

پتی ئه سب)

نهره كارتی خویندنگه، دهره جه

چوونه خویندنگه، ناردنه خویندنگه

ردنه وه ی نایاسایی له سه ر حیسایی

خه لكی تر

جۆریك كیكی وشكه و وه كوو نان وایه،

به لام ئه ستوره و هه ر پارچه ی نزیکه ی

10 سم ده بییت.

په رژین، شوورا، تانووک

ناته خت، پرچال و چۆل، زیر، به رنۆنزم؛

ناریكوپینك

ژمه مه خواردنی نۆبۆزه به ن، خواردنی نۆر

و جۆراو جۆر

كۆی چه ند شتیك/پژن؛

skrupel|fri -fritt -fria adj.

skräck|injagande adj.

skuffa

skumpa skumpan subst.

skurkaktig

Skuta skutan skutor subst.

skuttar skuttade skuttat

skutta(!) verb

skynke skynket skynken

skynkena subst.

skärper skärpte skärpt

skärp! skärpa verb: "kärlek är

något som **skärper** alla våra

sinnen" (Pietro Aretino)

skötsam skötsamt

skötsamma adj : "

skötsammaa flickor"

sladdertacka

بی-بزه‌یی، دل‌په‌ق، بی-دوره‌ست

بی-ویژدان

نیجگار توقینه‌را، ترسینه‌ریکی به‌هیز

په‌ل پیوه‌نان، ته‌کان پیخواردن، پال‌دان،

پیش‌خودان

به‌گرانی و له‌سهره‌خو پویشتن

به‌دکارانه، نامرؤفانه، دل‌په‌قانه،

به‌دمرؤفانه، تاوانکارانه؛ به‌هه‌را

که‌شتیی گچکه

هه‌لبه‌زین، هه‌لبه‌رین، قونه‌کردن،

بازدان

په‌رده‌ی گه‌وره‌ی له‌قوماش، سه‌ریوشی

گه‌وره‌ی له‌قوماش

1 توندوتیژی-کردن، زورکردن، زیادکردن

2 یزکردنه‌وه: "نه‌فین شتی‌که که‌هه‌موو

هه‌سته‌کانمان تیژ ده‌کاته‌وه" (پیپترو ناریتینق)

ریکوپیک، نه‌و که‌سه‌ی به‌جوانی/چاکی

کاره‌کانی جیبه‌جی بکات: "کچانی

ریکوپیک"

قسه‌وقسه‌لؤک، درؤوده‌له‌سه، قسه‌ی بی

بناغه‌ بلؤکردنه‌وه، زمان لیدان، جاسوسی،

slaganfall

slaktarbutik

slamra-r slamrade slamrat

slamra(!) verb: "Jag hörde

mamma **slamra** med

koppar i köket"

slangbella

slank se *slinker*

slikespapper

slinker *slank slunkit slink!*

slinka verb

slipprig *slipprigt*

slippriga adj.

slokar *slokade slokat*

sloka(!) verb

slusk *slusken sluskar* subst.

له پاشمله قسه كردن و له و شيوه يه

بوورانه وه ی خوینپرێژی میشک، هێرش

له ناکاوی دل

دوکانی قهسابی

زپه هاتن، زپه زپکردن؛ غه لبه غه لب و

گرمه گرم؛ ته قه ته ق؛ "من گویم له دایکم

بوو به فنجانه کانه وه له ناشپه زخانه که کدا

زده زدی بوو"

دارولاستیک، شتیگه له شیوه ی دارولاستیک

به شیوه ی تریش دروستی ده که ن

باریک و له پ؛ دزه کردن

کاغه زیک سی و نهرم و جوانه که ناوهوشی

و بۆ پارێزگاری له دهوری فه خفوری و له و

شیوه یه ی ده ئالینن، کاغه زی ناویشمی

به دزییه وه هه لهاتن، خۆشاردنه وه، خۆ

دزینه وه، دزه کردن

خز، خلیسک، لووس

سیس و ژاکا بوون، په ژموورده، چرچ و

پیدا شوپوونه وه؛ غه مگینی

که سی پیسو پۆخل و شه قوشپ، لانه واز،

بیده ره تان

sluttning sluttningen

sluttningar subst.

slyngelaktig

slädhund

släntrar släntrade

släntrat släntra(!) verb

slöhet

smattrar smattrade smattrat

smattra verb

smeker smekte smekt smek!

smeka verb: "Flickann **smekte**

katten"

smekning smekningen

smekningar subst.

smorde se smörjer

smög (smyger smugit smyg!

smyga verb): "Kvinnan **smög** på

för att inte väcka barnen"

قۆپکی به‌رزایی وه‌کوو شاخ و به‌رزایی

تری له‌و شێوه‌یه، لوتکه‌ی به‌رزایی؛

زه‌ویی به‌ره‌و‌خوار

کوپی بیئه‌ده‌بانه، بێ‌پێ‌زییانه

سه‌گی گالیسه‌کی سه‌ر به‌فر

به‌گرانی و له‌سه‌ره‌خ‌پ‌و‌یشتن

ته‌مه‌لی، ته‌وه‌زه‌لی

زرمه‌ی گوره، ته‌قه، شه‌قه، زربه،

ته‌په‌ته‌پ

ده‌ست لێدان یاخود پێ‌داهێنان به‌سووکی

بۆ پێ‌شان‌دانی سۆز: "کچه‌که ده‌ستی به‌سه‌ر

پشێله‌که‌دا هێنا"

ده‌ست لێدان به‌سووکی و میهره‌بانی،

ده‌ست پێ‌داهێنان به‌سووکی و میهره‌بانی،

لاواندنه‌وه، نازکێشان؛ نوازش، ئه‌فین

چه‌ورکردن

خۆ‌دزینه‌وه، دزه‌کردن، پ‌و‌یشتن به‌

بێ‌ده‌نگی و هۆشیارییه‌وه

(به‌دزییه‌وه/به‌ناسپاییه‌وه): "ژنه‌که له‌سه‌ر

په‌نجه‌ی پێ‌ی ده‌پ‌و‌ی بۆ ئه‌وه‌ی من‌داله‌که بێ‌دار

نه‌کاته‌وه"

smörjkanna

قوتووی چهوری، سووراحیی چهوری،

فلاسکای که چهوری تیدایه بۆ

ئۆتۆمۆبیل و شتی تر به کاری ده هیئن

سه رسم دان، پی گیر بوون، پی

هه لکه وتن؛ چه مووشی کردن

بۆن هه لمژین، بۆن کردن.

snavar snavade snavat

snava(!) verb

sniffar sniffade sniffat

sniffa(!) verb

snittblomma

گولی به پتویکراو

snopen snopet snopna adj.

سه رسم، چه په سار، سه سوورماو،

واقورماو؛ سه غله ت، ناره حه ت

زووک، خیراکه، په له ی لی بکه، ده ی

نازا به

sno dig

snor snodde snott sno(!) verb

1 دزی، دزیکردن. 2 پیچین، بادن،

سووران، پیچ خواردن

snorar snorade snorat

تووش بوون به هه لامه ت، په سیو،

snora(!) verb

چلم لیها تن

snyftar snyftade snyftat

گریانی به خو پ، گریانی توند و به

snyfta(!) verb

هه نسک، لووشکه لووشک

snärta till snärtade snärtat

لیدان به شتیك، نمونه: (لیدان به

snärta(!) verb

قه مچی یا خود کوته ک) و له و شیوه یه

snödriva

ته پۆلکه به فر، گرده به فر، به فری

که له که بوو له سه ر یه کتری

snöglopp

دادان یا خود مانده‌ی به فر و باران

snöplig snöpligt snöpliga adj.

به‌یه‌که‌وه، کولووه‌به‌فری‌گه‌وره‌ی‌تیکه‌ل

شتیک که وا چاره‌پوان نه‌کرای،

snöplogen

نابروبه‌ر، شه‌رمهین

snörvlar snörvlade snörvlat

گاسنی به‌فرپامالین

snörvla(!) verb

1 پرخانندن، برخه‌برخ کردن 2 فووتیکردن

3 نه‌فوس دان به‌خیرایی 4 خرپه‌خری

سینگ 5 چلم سرین 6 فیشکانندن، مشه‌مش

لووشکانندن، هه‌نسه‌که‌هه‌نسه‌که

solo solot solon solona subst.

1 که‌سیک ته‌نها شتیک بکات، وه‌ک به

ته‌نها چرینی گورانی 2 یاریبه‌که

sommaradress

ناونیشانی هاوینه

sommar|stuga -stugan -stugor

خانوی هاوینه، کابینه‌ی هاوینه که به

subst.

هاوینان مرؤف تیایدا ده‌ژی

sopkärl

ته‌نه‌که یاخود به‌رمیلی‌گه‌وره‌ی زبل و

پیسسی که له‌نیو باخچه‌کاندا دایانده‌نین

soppterrin-er

کاسه‌ی قوولی شله، جامی شله، تاسی

قوول

sop|tipp -tippen -tippar subst.

نه‌و شوینه‌ی زبلی تییدا فرپژ ده‌دهن

spark sparken sparkar subst.

1 شه‌ق-لیدان، جووته‌لیدان، له‌قه‌لیدان،

تیپه‌لیدان؛ ده‌رکردن 2 جوره‌گالیسکه‌به‌کی

سه‌ر به‌فره له‌باکووری سوید به‌کاری ده‌هینن

spatserar *spatserade*

spatserat spatsera(!) verb

spinna

spira *spiran spiror* subst.

spottar *spottade spottat*

spotta(!) verb

spratt se spritter

spretar *spretade spretat*

spreta verb

spräcklig *spräckligt*

spräckliga adj.

spådom

spåtrumma

spänning *spänningen*

spänningar subst.

spöke *spöket spöken*

spökerna subst.

spökar *spökade spökat*

spöka(!) verb

گه‌پان له‌دوای شتیکی خوش، بۆ خوشی و

به‌زیم و...

وه‌کوو مره‌مپی پشیله، ئالاندن

دارمیله‌ی خپو‌گچکه، وه‌کوو هی

کلنساکان و شتی تر

وه‌ده‌رخستن، ده‌رکردنوه‌ کوو: به‌لغه‌م و

شتی پیس

مه‌سقه‌ره‌ یان به‌زیم به‌خه‌لک کردن

په‌رش بوون به‌ملا و نه‌ولادا، په‌رت بوون

به‌ لای جۆراوجۆردا

شتی په‌له‌داری له‌ په‌نگی جۆراوجۆر،

له‌که‌دار، پنکه‌دار، په‌نگاوپه‌نگی تیکه‌ل

پیشبینی، پیشزانی؛ چاوه‌پوانکراو،

به‌ربینی-کردن

ته‌پلی فالگرتنه‌وه، ده‌هۆلی فالگرتنه‌وه

1 جیاوازی نیوان قۆلتی 2 کرژی، مه‌ژان

ترسوتوق لئ نیشتن له‌ نه‌نجامی چیرۆکی

جنتۆکه و له‌ و شتیه‌یه

جنتۆکه، جندۆکه، نه‌جنده؛ تارمایی

مروّفی مردوو، سامۆتکه

وه‌کوو جنتۆکه خۆی پیشان ده‌دات،

دیمه‌نی جنتۆکاو

stadd

stadfäster *stadfäste stadfäst*

stadfäst! *stadfästa* verb

stapplar *stapplade stapplat*

stappla(!) verb

stallykta

stearinljus

stelfrusen

stenhällen

stenrös

stillsam *stillsamt stillsamma*

adj.

stimulerar *stimulerade*

stimulerat stimulerar(!) verb

sting|rocka –*rocka*

لښ-بوون، كه وټنه حاله ټيگه وه

ديار كړدن، جينگير كړدن

1 ناته واو، نارېكي له زمان و شتي تر،

ته واو نه زانين. 2 نه چه سپاو، ناجينگير.

3 سرسم دان، پټ هه لکه وټن.

لاله، لامپا

شهم، له مادده ی مؤم، پښنایي مؤم

په قهوه بوون له سرما، وشکه وه بوون

له سرما.

به ردی داتاشراو و پښکخراو

که بکه به رد، که له به رد؛ بریتیه له

تاشه به ردی گوره ی دوستکراو

نارام، هیمن، سرهوت؛ وه ستاو

دنه دان، هاندان، بزواندن، گرم-کړدن،

تیز کړدن، جوولاندن، هه لخراندن

ناوی چوره ماسیبه که زږوه خت له سر

قومدا ده ژي، یا خود خوی ده خاته ژیر

قومه وه. درکيکی دريژ لای کلکیانه وه هه یه

نه گره له له شی مرقفی بدا تووشی پووانی

ده کات.

stins *stinsen stinsar* subst

که سی کونترولکری نیستی

شهمه نده فەر

stipendium *stipendiet*

1 پاداشت، یارمتهیی مالی که دهریتته

stipendier subst.

نووسهران، وهرگپهران، هونه رمه نندان،

خوه نندکاران و هی له و شیوهیه بۆ

پیزلینان له کار و بهرهمه کانیان،

یارمتهیی کار 2 قهرزی خویندن

stirrar *stirrade stirrat stirra(!)*

چاو زهق کردنه وه، سهیر ته ماشاکردن

verb

stjärnklar

به نه ستیره پووناک و بئ هور وه کوو

شهوانی له و شیوهیه

stjärtfjädrar

په ره کلک

stojar *stojade stojat*

یاریکردن به هاوار و قیزه و بانگکردنه وه،

stoja(!) verb

یاریی به هاتوهاوار که زیاتر مندال

stop

دهیکن، ههراوهوریا

stordåd

پیک، پیاله، په رداخ، کاسه؛ گوزه

stram *stramt strama* adj.

شاکار، کاری مه زن

strids|lysten *-lystet -lystna*

پراکیشان، کشاندن؛ پهق

adj.

شهپاوی، شهپانگیز، وه کوو: پرسپاری

شهپاویبانه، له دواي شهپگه پان.

strikt *strikt strikta* adj.

وردی، بهوردی، به دواداچوونی ورد و

دروستی

strimma *strimman*

strimmor subst.

هتلی باریک و تنک، قاشی باریک،

شریتی باریک، تیشکی باریک وه کوو:

تیشکی بۆژ و هی تر.

stripig *stripigt stripiga* adj.

پارچه‌شت که له شتیکی به کارهینراودا

گورزه‌یی، به‌ستک یان باقه وه کوو

به‌قه یان گورزه پرچ

stroke subst.

بوورانه‌وی خوینرپژی میشک، هیرشی

له ناکاوی دل

strålande adj.

1 زۆرباش، نایاب، به‌جی 2 دره‌وشانه‌وه،

بریفه‌دانه‌وه

ströv|tåg -tåget -tåg -

tågen subst.

که‌پان بۆ چیژوه‌رگرتن، که‌پان به‌دوی

خۆشیدا

stubbig

پنک، کورت، راسته‌وپراست، پنک، قه‌دبپ،

وه‌ک قژی کرت و...

studie *studien studier* subst.

خویندنه‌وه بۆکردن، لیکولینه‌وه له کارنک،

پشکنینی پیشوه‌خت، خویندنه‌وه‌ی سه‌ره‌کی

stump *stumpen stumpar* subst

ده‌میتینه‌وه، وه‌کوو: "قوونه‌قه‌له‌م،

پارچه‌ی ورد، کۆته‌ره؛ پاشماوه‌ی

گورانی و..."

stylta *styltan styltor* subst.

یه‌ک له دوو شیشدا به‌جی پیوه‌که به

سه‌ریدا ده‌پۆن، ستوونی

stånkar *stånkade stånkat*

هانگه‌هانگی به‌توندی، هه‌ناسه‌دانی

stänka(!) verb

به خیرایی

ståuppkomik-er

نه کتیری کژمیدی که له بۆنه کاندای نمایش

ده کات

ställer in ställde ställt

تایم-دان، ته نزم-کردن، پیکهستن

ställ! *ställa* verb

stämning stämningen

ههستی کاتی، سۆزی کاتی؛ یاسای ناگادار

stämningar subst.

کردنه وه بۆ دادگا، به دادگادان

stänker stänkte stänkt stänk!

پهژاندنی ئاو و شله مه نیی تر، دلۆپ

stänka verb

قوراوگر، چلکاوگر له سهه تایه ی باسکیه

stänkskärm-en

بۆ گهیرانه وه ی قور و ئاو

stenläggning-en

دلۆپ بوون، پهژاندن

شۆسته ی له بهرد، پیاده پێی له بهرد،

مهیدانی پێپه وه ی بهرد

stäpp

تهختایی به بێ داروبار، ساف

störtregn

لێزمه، بارانی به لێزمه، دادانی بارانی

stöt stöten stötar subst.

به خووپه م

1 تهکان، پال پێوه نان، لیدان، کوتان

2 دزی، گونا

sugga suggan suggor subst.

دێله به راز

susar susade susat susa verb:

1 کزه کزه (کزه ی با) 2 پپه، 3 پپه:

"bilen **susade** förbi i högsta fart"

"ئۆتۆمۆبیله که به خیرایی هه ره نده وه پپه ی

هات و پهت بو"

svassa

Sveriges vår

sviktat *sviktade sviktat*

svikta verb

svindlande adj.

svindyrt

svävar *svävade svävat*

sväva(!) verb

syn *synen syner* subst.

syndig

syn|villa -*villan* -*villor* subst.

syrak

sysselsätter *sysselsatte*

sysselsatt sysselsätt!

sysselsätta verb

systematisk *systematiskt*

شانازی به خقوه کردن

ناوی کتیبیکه

1 پیش و پاش کرد، نه مبرونه و بهر کردن،

له قه له ق کردن 2 چه مانه وه، نوشخانه وه،

قه دکردن

فره گران، نیچگار گران، له راده به دهر

گران، هه تا بلئی گران

سه رسوو پهنه ر. سه رگنژکر

1 سوورانه وه له ناو بادا، وه کوو به کشتی

چارۆگه دار، کشان به هۆی باوه

1 بینین، بینایی، دیتن، چاپنیکه وتن

2 دیمن 3 تیروانین، بۆجوون، پتوایوون

4 چاو ریشکه و پیشکه کردن، له شیوه ی

خهون بینین

به حه یف، به سووچ، به داخ

به دحالیبوون له نه نجامی خراپ بینین،

که م بینین؛ خه یال، بیروکه

توووه، هه لچوو، ترش، توند

به کاریکه وه خه ریک بوون، سه رقالیی

کاریک، سه رگه ری بوون به نیشیکه وه

به بهرنامه، به پلان، به پهیره وه، به سیسته م،

systematiska adj.

sådär adv.

sånär

såp|bubbla -*bubblan* –

bubblor subst.

såpa *såpan* subst.

såopera

såväl konj

särdrag *särdraget särdrag*

särdragen subst.

särk

särila

ب سیستم، نیزامی

نزیك به، نزیكی

نزیكی، ده‌دوروبه‌ری؛ هیندیك باش

بلقی سابووناو

سابوونی شل

سابوونی شله؛ گریانی توند و به هه‌نسک؛

زنجیره درامای پادیق یاخود تیغیی هه‌ست

بزوتنه‌ر

هه‌روه‌کو، وه‌کوو، هه‌ردووک

تایبه‌تمه‌ندی، پووالت، خاسیه‌ت

جلوبه‌رگی ژیره‌وه، وه‌ک جلی شه‌وانه،

کراسی ته‌نکی ژیره‌وه

دره‌نگ، کاتی دره‌نگ، دره‌نگوه‌خت،

دره‌نگانی

T

T-rex

جۆرىك دابنه سۆرى ئىچكار گه وره و
قه به يه له جۆرى "رېكس"، لىكۆله ره وان
گه يشتوونه ئه و ئه نجامه ي كه له كاتى
ساواييدا پۆژانه دوو كيلؤ زيادى كردوه
هه ل قۆستنه وه

ta tillfället i akt

له ساپه ي، به هۆى

tack vare

1 تاكتىك، كۆمه له بارىبه كى مندالانه

tactic

2 جۆره بالنده يه كه له پۆژه لاتی

tagliatelle

باشوورى ئاسيادا هه يه

takt takten subst.

جۆرىك ماكه رۆنى پانكۆله يه ده يكۆلینن
و له گه ل شتى تردا ده يخۆن

1 په وت، بزوتنى هه ست وه كوو له گه ل

ده نگی موسيک، رېتم. 2 پۆژ، زه رافه ت،

نه زاكه ت. 3 خيترای، له زگينى.

taltrast

تيترواسك

tamarind

ناوى جۆره دارىكى به رداره و ميوه گه ي
ده خوریت

tanklös

بى خه يال، بى بقچوون، بى بىر؛

بى سه روبه ر

tassar tassade tassat

tassa(!) verb

به نه سپایی رویشتن، به بن چریه، به
نه نییه وه، به دزییه وه؛ له سهر په نجه ی
پن رویشتن

tavelsudden

ته خته په شه ی له خویندنگه کاندا به کاری
ده هینن، سه بووره

tel|fat -fatet -fat -faten subst.

1 ژیرپیا له 2 قه وان یا خود له وحی پان

teg, tiger (teg) tigít tig! tiga

که بوسه به فر به کاریده هینن

verb: "Mannen teg"

تیگ: بیده نگ بوون، مات بوون،

tennisbana

نه په یقین: "پیاوه که بیده نگ بوو"

terrin

یاریگای تینس، گوره پانی تینس

test testen testar subst.

کاسه ی شله، جامی شله، تاسی شله،

testar testade testat

له گه نی شله، قاپی قوول

testa(!) verb

باقه برچ، گورزه برچ، چه پک، به سته ک

tiaziddiuretika

تاقیکردنه وه، شت تاقیکردنه وه

tic tícen tics subst.

ده رمانیکه بق نزمکردنه وه ی په ستانی

خوین به کاردی

tids|enlig -enligt -enliga adj.

گرځبوونی ماسوولکه، جووله ی نه خوازداو

هی ده مار و شتی تر.

به پیی کات و له گه ل کات یه ک

بگریته وه، به پیی کات بپوات به پتوه،

هاوچرخ، مودیرن

tiger tigern tigrar subst.

tigger tiggde tigt tigg!

tigga verb

till dess

till på köpet

tillber tillbad tillbett

tillbe(!) verb

tillgjord tillgjort

tillgjorda adj.

tillgodo|gör sig -gjorde -gjort

-gör! -göra verb

tillgodo|ser -såg -sett -se(!) ver

tillmötesgå

tillräcklig tillräckligt

tillräckliga adj.

tillströmning tillströmningen su

1 پلنگ، پلنگ 2 شتیگ نه گوتن، خز

بیده-نگ-کردن، دهنگی خواه نه کرن،

تشتهک نه گوتن

1 سوال کردن، گه دایی کردن 2 پاپانه وه،

داواکردن، لالانه وه، نزاکردن

هه تا نه وکات، هه تا نه و ده م

نه ویان به خورایی، له نه نجامی کرینی

چه ند شتیگدا شتیگ به خورایی

داواکردن، نزاکردن

ناسروشتی

چیژلئوه رگرتن، سوودلئوه رگرتن، که لک-

لئوه رگرتن

پازی-کردن، دابین-کردن، تعیین-کردن،

پازی-کرن، دلخوش-کرن

1 په سه ندرکردن، قبول کردن 2 پرکردنه وه

3 ره زامه ندی له سه رشت، به یهک گه یشتن

1 ته وار، بهس 2 بایی نه وه، بهشی نه وه،

بهشکردو

پژان، پویشتنی شله؛ هورژم؛ شالویردن

به کومه ل

tillstår *tillstod tillstått*

tillstå(!) verb

tillsätter *tillsatte tillsatt*

tillsätt! *tillsätta* verb

tillägnar *tillägnade tillägnat*

tillägna(!) verb

tillämpar *tillämpade tillämpat*

tillämpa(!) verb

ting *tinget ting tingen* subst.

tips *tipset tips tipsen* subst.

tisslar *tisslade tisslat*

tissla verb

titulera

tjöt: *tjutet tjöt tjutit tjuta*

tjuta verb

tolkning *tolkningen*

tolkningar subst.

دادان پیدانان، که سیک دادن به شتیکی/

پووداویکی راستدا بنی

1 تیکه ل کردن، نامیته کردن 2 دیار کردن،

داهه زراندن؛ ناولینان

شتیکی خوش بوئی؛ شانازی؛ پیااه لدان

پیااه لدان (به که سیک یاخود شتیکی)،

پیرقزبایی

له پراکتیکدا به کارهینان، سوود لیوه رگرتن،

د پراکتیکیدا ب کار ثانین، ته تبیق کرن

1 شت، که ره سته، چت؛ بابته

2 کز بوونه وه له بابته تی دادگا

1 پینیشاندهر، پینمایی، پوونکردنه وه

2 هه لهینان، وابقچوون له سه ره نه نجایی

شتیک 3 زانیاری، ناگاداری له سه ردان

پسته پست کردن، گفه کردن،

منجه منج کردن زلدر به دزییه وه

بانگ کردن، ناولینان، ناوانان، به

ناویکه وه بانگ کردن

تووته، دهنگ؛ زریکاندن، هاوار کردن

1 وه رگیزانی زاری، ته رجه مه می به ده م

2 پوون کردن وه، شی-کردنه وه، لیکنده وه

ton|fisk -*fisken* -*fiskar* subst.

جۆرئیکه له ماسی: ماسیی ئه سقه مری،

ماسیی ماکه ره ل

topografi *topografi(e)n* subst.

په وونکردنه وهی باری سروشتی؛

هه رده وه رده یی

tordes se törs

ویران، زات کردن، نه ترسان

torvmark

خاکی شیدار؛ زۆنگاو

trasa-or trasan trasor subst.:

پارچه په پۆ، دیلمه په پۆ؛ دپاو، بپاو،

"kvinnans kläder var i **trasor**"

تیکدراو: "شمه کی ژنه که دپابوون"

tras|hank

جلشپ، به که سیک ده گوترئ که جلوه برگی

شهق و شری له به رین: سوالکه، که دا،

لانه واز

trenchcoat *trenchcoaten*

جۆره پالتۆیه که به قایشی که مه ره بند و

trenchcoatar subst.

زمانه ی له سه ر شانه وه

trevar *trevade trevat treva(!)*

که ران له دوا ی شتئیک به یی بینین وه کوو

verb: "Hela natten **trevade** jag

که ران، هه ست پئیکردن، له گیر فان

efter Sana"

که ران: "هه موو شه ره که، من له دوا ی

سانا که پام"

trick *tricket trick tricken* subst.

1 فئیل، ده سیسه، حيله، فرکوفئیل

2 ئاجی ماجی

trillar *trillade trillat trilla(!)* verb:

که وتن، به ریوونه وه: "فرمیتسه کان

"tårarna **trillar**"

به رده بنه وه"

trilsk *trilskt trilska* adj.

سه ره پئیکه ر، که لله ره ق، چه مووش

tropisk *tropiskt tropiska* adj.:

"En **tropisk** orkan"

گرم، داغ، گرہی گه‌رما، به شتیک ده‌لین
له به‌رقه‌وه په‌یدابن: "ره‌شه‌باه‌کی وه‌ک
به‌رق/به‌رقاوی"

trottoarkant-en

لیواری شوسته، قه‌راغی پیاده‌ری، لیواری
(په‌سیف)

tråckla

دروومان، دورینه‌وه

träda fram

به‌ده‌رکه‌وتن، هاتنه‌ پيشه‌وه

träns

په‌ت، قه‌یتان، به‌ن

träta *trätan trätor* subst.

ده‌مه‌قالی-کردن، شه‌پکردن له‌ نه‌نجامی
ناکوکیدا، مه‌راوه‌وریا

tumlar *tumlade tumlat*

به‌ربوونه‌وه له‌ به‌رزایی، که‌وتن،

tumla(!) verb

داکه‌وتن

tumme *tummen tummar* subst.

په‌نجای گه‌وره

tunt

ته‌نک، باریک

turkos *turkost turkosa* adj.

په‌کینگه‌ له‌ جوری په‌نگه‌کان، سه‌وزی
شینباو

turné *turnén turnéer* subst.

گه‌پان به‌ ده‌وریه‌ردا که‌ مزوف له‌ شوینی
چوراوچورا نواندن ده‌کات

turnerar *turnerade turnerat*

گه‌پان به‌ ده‌وریه‌ردا، خولانه‌وه به‌

turnera(!) verb

ده‌وریه‌ردا بق‌کاری نواندن

tusan

به‌دکار، به‌نه‌فره‌تیبوو، له‌عنه‌تی. ناحه‌ز،
وه‌پسمان

tusen och en natt

ناوی کتیبیکی ژۆد کزنه (هزار و یهک شه‌وه).

tvålopera

سابوونی شله؛ گریانی توند و به هه‌نسک؛
زنجیره درامای پادیق یاخود تیقی هه‌ست
بزۆینه‌ر

**tvär|stannar -stannade –
stannat stanna(!) verb**

له پرنکدا پاره‌ستان، له نا‌کاو‌دا پاره‌ستان

tydning

پوون کردنه‌وه، شی-کردنه‌وه، لیک‌دانه‌وه

typograf typografen

ئو که سه‌ی له چاپخانه کارده‌کات و به‌شی

typografer subst.

مونتاژی به‌رگی کتیب و له‌وشیوه‌یه

tålmodig tålmodigt

حه‌وسه‌له‌ی باش، پشوودریژی چاک،

tålmodiga adj.

پشووفراروانی و له‌سه‌رخۆیی

tänkbar tänkbart

بیرکردنه‌وه، شتیگ لای مرۆف شایانی

tänkbara adj.

بیرکردنه‌وه بێ

tänk|värd -värt -värda adj.

نرخ و گرنگی بیرکردنه‌وه؛ شتیگ که

شایانی نه‌وه بێ مرۆف بیری لێ بکاته‌وه،

یاخود بێته‌وه بیری

tänke|språk -språket -språk

ژیی له بیرکردنه‌وه، بریتییه له گوتی

språken subst.

نه‌سته‌ق، بیری باش

tänker om tänkte tänkt tänk!

بل‌چوون گۆپین، بیروپا گۆپین

tänka verb

täpper täppte täppt täpp!

سه‌رداپۆشتن، سه‌رگرتن، سه‌ریپۆه‌دان،

täppa verb

täppa till

tärning *tärningen*

tärningar subst.

tölp *tölpen* *tölpar* subst.

tölpaktig

töm *tömmen* *tömmar* subst.

törs *tordes* *torts* *töras* verb

سەرداخستن

داخستن، گیران، کرتن

1 شه شپالوو، خشتهک 2 زاری یاری

رهفتارخراپ، ناخۆش-رهفتاری؛ نه نجام-

خراپ

رهفتارخراپی

جلهوی ولاغ و لهو شیوهیه، رهشمه،

ههوسار، قایش

توانین، ویران

U

ullig-a

underfund adv.

undersåte *undersåten*

undersåtar subst.

underskön *underskönt*

undersköna adj.

خوردیای، شتیك به خوری پۆشراپن

یاخود داپۆشراپن، کولکای

1 درک پیکردن، وابۆده رکه وتن

2 تیگه یشتن، حالیبوون، فام کردن.

هاوولاتی، هاوونیشتیمانی (له په یوه ندی

له گه ل دهسه لاتداران)

نۆدر جوان، ئیجگار دلرفین، نۆدر په سند و

سه رنجپاکیش

uniform *uniformt*

uniforma adj.

unnar *unnade unnat*

unna(!) verb

uppbragt *uppbragt*

uppbragta adj.

uppbär *uppbär uppburit*

uppbär! *uppbära* verb

uppför *uppförde uppfört*

uppför(!) *uppföra* verb

upphandling

uppriven *upprivet upprivna* adj.

upprop *uppropet upprop*

uppropen subst.

upprymd *upprymt upprymda* adj.

upsatt *upsatt uppsatta* adj.:

"En högt **upsatt** tjänsteman"

uppseende|väckande adj.

uppskattar *uppskattade*

شتی هاوشیوه، یاوجه شن وهک جلو به رگی

سه ریازی و پولیسی و له و شیوه یه

دان، پندان، ریگه پندان

هه لچوون، تووپه یی

وه رگرتن، نه ستاندن، ستاندن، که سیک

شتیکی هه همیشه یی وه ریگریت

1 دروست کردن، دامه زراندن، بینا کردن

2 یاری-کردن، وازی-کردن له کاری

شانقودا، کرین، داوا کردن، به ده ست هینان

خونواندن

ناثومید، بیه یوا، دلشکاو

1 کورتیر لکردنی ناماده بووان به خویندنه وه ی

ناوه کانیا 2 داواکاری بۆ پالپشتی له بیر و

بۆچوون به فره یی

زقر دلخوش، زقر شاد، زقر شادمان

به نرخ؛ بارودوخ؛ مه قام، پله و پایه:

"فرمانه بریکی پله و پایه به رز"

بوونه هزی سه رنجراکیشی، وشیاریهک

بیته مایه ی ناگادار کردنه وه

1 خۆشویستن، چه زله شتیگ کردن؛ نرخ بۆ

uppskattat uppskatta(!)

uppskrämd

uppslag *uppslaget uppslag*

uppslagen subst.

uppsväld

uppsöker *uppsökte uppsökt*

uppsök! *uppsöka* verb

upptakt *upptakten* subst.

uppträder *uppträdde uppträtt*

uppträd! *uppträda* verb

ursäktar *ursäktade*

ursäktat ursäkta(!) verb

utav (av)

utbredd *utbredd utbredda* adj.

utbrott *utbrottet utbrott*

utbrotten subst.

uteblir *uteblev uteblivit*

utebli(v)! *utebli(va)* verb

utedass

دانان، حساب بۆ کردن 2 مه زه نده کردن،

مه لسه نگاندن، ته خمین کردن

ترساو، توقاو، ترسینراو

1 بیر، نه ندیشه؛ پلان، گه لاله 2 دوو

لاپه ری کتیبیک/پۆژنامه به کی کراوه

مه لاوساو، په نماو

به دوا داگه پان، له دواگه پان؛ په یوه ندی

پتوه کردن؛ سهردانی کردن

دهستپیک، پیشه کی، سه ره تا، پیشگوتن

1 خو پیشانندان، هاتنه پیش 2 واره فتار کردن

3 تواندن له کاری هونه ریدا

1 لیبوردن، بووردن، به خشین

2 پاریزگاری، به رگری، پاراستن

له، له لاین

په خشی گشتی، بلابوونه وهی گشت،

گشتگر، به ریلاو

شتیک که له پردا و به توندوتیزییه وه په پیدا

ده بی، ده سپیکی درندانه، به ریابوون

پوونه دان، شتیک پیشی پی بگیرئی و

نه نجام نه درئی، رینه که وتن

ناوده سخانه ی دهره وه به زوری پیشتر له

لادیکاندا باو بووه

utfall *utfallet utfall*

utfallen subst.

uthus *uthuset uthus*

uthusen subst.

utifrån

utlöpa

utmaning *utmaningen*

utmaningar subst.

utomjording

utrotning *utrotningen* subst. :

"vargen hotas av **utrotning** i

Sverige"

utskämd

utslag *utslaget utslag*

utslagen subst.

utspel *utspelet utspel*

utspelen subst.

هیرش، شالو؛ هیرشی خیرا

1 خانووی سر کیلگه که لییدا نازین،

ژوویدچکه 2 لژده وهک کادین وایه؛ گه وو

1 له دهره وهی، له دهره وپا، لای دهره وه

2 له سر بنه پتهی، نوخته ی ده سپیکردن،

ل سر بنگه هین، ژ نکته یا حه ره که تکرندن؛

ژ دهره

1 پژیشتنه دهره وه، دهره وهی شت/نیشه که

2 له کار که وتن، زیاتر کارینه کردن

داواکاری بۆ پیشبپکی و...، ری خسته بهر

گیتی، گه ردوون، کون، شتیگ له سر

نه م زه مینه دا نه بووی، مریخی

قپکردن، قه لچق یان کاولکردن،

له ناوچوون: "گورگه کان له سوید هه په شه ی

قه لچق بوونیان له سره"

نه نگی، شوورده یی، پیسوایی

1 بپیار (بپیری دادگا) 2 دهره پین، نیشانه،

دیارده 3 په له، ترقله ی سر پیست

1 په که م یاریکه ره یاری کاغزه دا، کاغزه ی

په که م، یاری پیشوه خت له شتیگ/کارینکا

utsprida

2پېش، بهر، ياتنه پېش؛ پېشنیاری

چاره پواننه کراو

utsuga-er

دابه شېوو، بلاوېوو، په خشېوو، به ملاو

نه ولا بلاوېوونه وه

uttagning

هه لمژین، مژین

yrkesutövning

1 دهرهینان، پاره له بانک دهرهینان، پاره

پراکیشان 2 هه لېژاردن، پام کردن

به نه نجامگه یاندنی پیشه یهک، کردنی

پیشه یهک

yttring yttringen yttringar subst.

دهرېرین

V

vacklar *vacklade* *vacklat*

نزیک به بهرېوونه وه؛ پووخان

vackla verb

چاوترووکانتیک، چاوپیاخشانیک،

vad i all världen?

نه مه مانای چیه؟

vad i all sin dar?

نه مه مانای چیه؟ بق خاتری خودا

vaja *vajade* *vajat* *vaja* verb

1 شه کانه وه، هه ژانه وه، شه پؤل-دان

2 مانگای ناسکه پنه

valspråk *valspråket* *valspråk*

دهرېرینیکي کورت که نامانجی کاریک

valspråken subst.

به دهرده خات

vandring *vandringen*

vandringar subst.

var och en: "Då gav sig alla
hem **Var och en**"

varar *varade varat vara* verb

varböld

variant *varianten*

varianter subst.

varsin

varstans adv.

vartenda (*varenda*): "Jag
hörde **Vartenda** ord"

vattenflöde

vattenpöl

ved|bod -*boden* -*bodar* subst.

vedervärdig *vedervärdigt*

vedervärdiga adj.

vegamössan

1 پویشتن، گه پان. 2 کزچکردن،

ره وتکردن

هرکه سهو: "نه وسا هرکه سه و چوه مالی
خوی"

دریژه کیشان، برده وام-بوون، خایاندن؛
له نارادابوون، هه بوون، بوون

دوومهل، قونیر، هه لاساوی، کوان،
قنچکه ی گوره

شیوه ی جیاواز، شیوه ی جوراوجور،
نقد جورد

هریه ک، هریه کیک، هرکه سینک

له مجن و نه وجن، لیره و له وی

هریه ک، هریه کیک، هه موو:

"من گویم له هریه کیک له وشه کان بوو"

پووباره ناو، لافاوه ناو، سیلاوه ناو

گوله ناو، زه لکاوه ناوی پاش باران کرده بیته وه

کابینه یاخود ژوروزچکه ی که گهنی
تیدا هه لده گرن

پق و کینه دروست کردن، بوون به هوی

نه فرهت؛ ناخوش، بیزارو، نه ویستراو،

قیزه ون

کاسکیتی نهرم، کلاوی سیبه رگپدار، جوری

veke *veken* *vekar* subst.

velar *velade* *velat* *vela(!)* verb:

"sluta **vela** och bestäma dig"

veranda *verandan*

verandor subst.

verkan *verkan* *verknings* subst.

vessla *vesslan* *vesslor* subst.

vetter *vette* *vettat* *vetta* verb

vettskrämd *vettskrämt*

vettskrämda adj.

vickar *vickade* *vickat*

vicka(!) verb

vickning *vickningen*

vickningar subst.

vidare adj.

کلاوه لیواره‌کی باریکه و سهره‌که‌ی له

قوماشه و ته‌خته ته‌نیشته‌کانی په‌قن

داروکه‌ی ناو چرای پوون، داوی ناو مؤم

و شتی تر، پلّیته‌کیش

دوودلی، دلّ له‌دلّ دان:

"واز له‌دله‌پاوکن بیته و بپیری خۆت بده"

تارمه، دالان، به‌رهم‌یوان، شوینیکه و بنمیچی

هه‌یه له‌قه‌د خانوو له‌شپوه‌ی بالکون، بیلا

ئه‌نجام؛ کاریگه‌ی

1 ده‌له‌ک، کوژه، ناوی جزیرک ناژه‌لی

شیرداری گچکه‌یه و له‌شپوه‌ی جرجه و

نقد گچکه‌یه، قیزک 2 ماتوپی سهریه‌فر

پوانین به‌لایه‌کدا، سیره به‌ره‌و لایه‌کی

تایبته، پوو له‌لایه‌ک

شله‌زان و ترستیگی نقد که مرؤف نه‌زانن

له‌تاوی چی ده‌کات، توقین

1 نه‌ملاونه‌ولاکردن، هه‌زان، ناجیگیری، جووله

2 چیگیری کردن له‌کارکردندا، له‌باتی

کارکردن به‌شپوه‌ی کاتی

ژه‌مه‌ناخواردنی سووک له‌پاش‌ناهه‌نگی

شه‌وانه، داوه‌تی ئیوارانه، نانی ئیواره

1 زیاتر، هیشتا، زۆرتتر، سهریار؛ جگه

vidtar *vidtog vidtagit vidta(g)!*

vidta(ga) verb

vidlöppen -öppet -öppna adj): "

vidöppna ögon"

vigselakt

viner *ven vinit vina* verb

vippar *vippade vippat*

vippa(!) verb

vips interj.: "**Vips!** var mannen
försvunnen"

virvlar *virvlade virvlat virvla* verb:

"Vattnet **Virvlade** runt huset"

visten

vredgad *vredgat*

vredgade adj.

vredesutbrottet

له وەش، له وەش زیاتر 2 درێژتر،

بەردەوامی 2 بێجگە له، هەروەها، جگە له

بەکارهێنان، ، کردن، ئەنجام-دان،

بۆکردنەوه، جێبهجێ؛ بەگەڵ کەوتن

تەواو کراوهوه: "چاوی تەواو کراوهوه"

پێوپه سمی ماره بپین، مەراسیمی ماره بپین

وژەوژی نۆد، گەفی ئیجگار نۆد و گەوره،

وپه وپی نۆد

بەرز و نزم بوونهوه، هەژانهوه،

هەلبەزینهوه؛ چریه

راچله کینیک؛ دەستبهجێ: "له

چاوترووکانتیکدا/دەستبهجێ، پیاوه که بزببوو"

گێژەن، سووپانهوه بەدەورووبەردا، گێژ و

پێچ خواردنەوه، پەنگ خواردنەوه: "ئاوه که

بە دەوری خانووه که دا پەنگی دەخواردەوه"

جۆرێک که پره سامییه کانی سوید له

کوێستانه کاندا هاوینان له ژێریدا دهژین

تووپه، هەلچوو

تووپهیی و هەلچوونی له پڕ پهیدا بوون،

دەسپێکی گرژی

vyssja-r

våda *vådan vådor* subst.

vålnad *vålnaden vålnader* subst

vårdcentral

vårlök *en- ar*

våtmark

välgödda

välmåga *välmågan* subst.

välter *välte väl(!) välta* verb:

"Kvinnan skulle **Välta** grytan

med kokande vatten över

flickan "

vänd|punkt -punkten-

punkter subst.

värvar *värvade värvat*

värva(!) verb

väser *väste väst väs! vasa* verb

تارام دهکاته‌وه، هیور دهکاته‌وه، دلّی

دهداته‌وه، کچی دهکاته‌وه

به‌مه‌ترسی، پرمه‌ترسی؛ پروداو، به‌لا

جنۆکه، جندۆکه، تارمایی، شه‌به‌نگ

ناوه‌ندی چاودیری، ناوه‌ندی بنگی

ته‌ندروستی

جۆره‌ پیاژینکی ورده به گولی زه‌رده‌وه

له سه‌ره‌تای به‌هاردای لولّ ده‌کات.

خاکی شیندار، ته‌ر

باش و قه‌له‌و، چاک له قه‌له‌ویدا، تیر و به‌هین

ته‌ندروست باش، که‌سیک باری ته‌ندروستی

باش بئ

په‌اندن، هه‌لگه‌پانه‌وه، سه‌روپه‌رکردنه‌وه؛

وه‌رگه‌پاندن، سه‌رنگونکردن، پۆکردن:

"ژنه‌که ده‌بویست مه‌نجه‌له‌که به‌ ناوی

گه‌رمه‌وه به‌سه‌ر که‌که‌دا بکات"

خالی وه‌چه‌رخان؛ ده‌سه‌تپینگی سه‌روپانه‌وه

به‌ده‌ست هینان، په‌یادکردن، به‌ده‌ست

خستن، بتوانی سه‌رنجی که‌سی تر پابکیشی

بۆ هه‌مان کار یاخود نه‌ندامیتی و...

گوته‌ی تزم، پسته، چریه

västerbotten

vävnad vävnaden

vävnader subst.

växelvarm

vördnad vördnaden subst.

ناوچه په که له سوید

به رگ/شانه ی ته نکى ماسولکه و له و

شيوه په خانه ی کږبوو

خوینسارد

پړزلیتان، قه درگرتن، پله وپایه بودانان

Y

yta ytan ytor subst.

ytterlighet ytterligheten

ytterligheter subst.

1 پووبه ر، پانتایى 2 دیو، دیوی دهره وه،

پووی لای دهره وه 3 شوین، جیکه،

بوشایى، بوار

دهره وه ی بازنه له جردی بیروبوچون و

شتی تر، کورتایى؛ زنده گافى،

دهرسنووری؛ توندپه وی

Z

zombie zombien zombier (el.

zombies) subst.

که سى ته وه زهل و ناحه ز، که سیک هیچ

سه رنجپاکیش نه بی

Å

å prep. "å ena sidan ... å andra sidan"

å el. åh interj.

å ån åar subst.

A

återhämtar sig återhämtade

återhämtat återhämta(!) verb

1(له)، نامرازی په یوه نډی له هیندیک زارلوه دا: "له لایه که وه- له لایه کی تره وه"

2(توه)، بانگه واز له کاتی سرسامی، خوشی یا خود توپوهی. له کاتی زیاتر دلنیا یی شتیک به کارده هینرئ، بۆ نمونه وه لامدان ه وه به "به لئ" یا خود به "نه خیر."

3جۆگه، جۆگه له

4پیتیکي نه لږویتی سویدییه

هیزی دیته وه بهر، تا قه تی دیته وه بهر، هاتنه هوش خوی؛ چاک بوونه وه، وهک خوی لن هاتنه وه

Ä

ändrar sig ändrade ändrat

ändra(!) verb

änglakör-en

änglaspel

گورانکاری له شندا کردن، برپار گورین

کورسیکی موسیکه که مندالان له

تعمه نی شهش بۆ نق سالاندا ده یلینه وه

جوره یارییه که به چوار مومی بنمیچ و له و

شپوه به ده کرئ، وهک چه رخوفه له ک وایه

ängla|vakt -vakten subst.

ängssyra

Ö

ögonspringa

ögontusch

ösregn

överbord

överdos

överjordisk

överkörd överkört

överkörda adj.

överilning

فریشته‌کان به گه‌رمیی مؤمه‌کان ده‌بزوون

و زرینگه‌زرینگیان دی

شانسی گه‌وره، به‌ختی زۆر

گیایه‌کی خۆپسکه له‌شاخه‌کانی باکووری

سوئید هه‌یه

درزی چاو، به‌پیلووی چاو ته‌ماشاگردن،

که‌لینی چاو

په‌شکردنی چاو، په‌نگینگ ژنان بۆ

چاوبه‌کاری ده‌هینن، ماسکارا، کل

بارانی به‌هین، بارانی توند

به‌ریبونه‌وه وه‌کوو له‌سه‌ر به‌له‌مه‌وه بۆ

ناو‌ناو

ده‌رمان زیاد به‌کارهینان، زیاده‌ده‌رمان

له‌وه‌ی که دوکتور دایناوه

ناسمانی

که‌سیک ئۆتۆمۆبیل ملی لئ‌نابن، که‌سیک

ئۆتۆمۆبیل بیشیلی

خیرا، په‌له‌په‌لی و‌کاری به‌هه‌له‌شه‌یی،

په‌له‌بۆکیتی

överkäke

överlista

överlycklig

övermått *övermåttet* subst.

övermättnad

övernaturlig *övernaturligt*

övernaturliga adj.

överslättande

överstökad *överstökad*

överstökade adj.

övervärdera

شه ویلگه ی لای سه ره وه

فریودان، هه لخه له تاندن، ده سخه رۆ،

فیل لیکردن

ئێجگار به خته ره، ئێجگار شادمان

زیاد خه رج-کردن، فره یی، زۆری، زیاد

له پتویست

زیادخواردن

ناپوون، نادیار، ناسروشتییانه؛ جادویی،

له سروشت به ده ر

خۆلیقووتارکردن، بیانوودزینه وه،

به هانه هیتانه وه

ته واوکردن، ته واو بووده رچوون؛ نه نجام

دان؛ بۆماو، باقی

به رزه له سه نگانندن، به رزنرخاندن، نرخ

بۆدانان؛ گه وه کردن